

GAZETA LITERARĂ

Anul VIII nr. 20 (374)
joi 11 mai 1961

ORGAN SĂPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R. P. R.

8 pagini 50 bani

Trăiască Partidul Muncitoresc Român, conducătorul încercat al poporului în lupta pentru înflorirea patriei și bunăstarea celor ce muncesc, pentru victoria deplină a socialismului în țara noastră, pentru pace în lumea întreagă!

Pășim în al cincilea deceniu de existență a partidului însuflețit de obiectivul măreț al desăvîșirii construcției socialiste în țara noastră. Sub conducerea sa încercată, poporul muncitor va făuri victoria deplină a socialismului și comunismului în scumpa noastră patrie!

(Din Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România).

Raportul istoriei

Document de importanță istorică pentru dezvoltarea mișcării muncitorești din țara noastră, Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România, constituie o legendă și o patetică evocare a celor mai înflăcărate pagini de luptă din Cartea de Aur a poporului nostru, file de istorie nepieritoare, luminate de nimbul gloriei. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a reamintit epoca înfrîpării primelor formații de luptă ale proletariatului de la sfîrșitul veacului trecut, ca rezultat al dezvoltării mișcării muncitorești și a răspîndirii ideilor marxiste în lume. Proletariatul din România a ridicat steagul de luptă pentru drepturi și libertăți încă la sfîrșitul veacului trecut, însă trădarea elementelor burgeo-liberale strecurate la conducere a dus la dezorganizarea mișcării.

oligarhiei burgeo-moșierești. «Leția istorică pe care răscoalele au evidențiat-o», arată Raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, «este aceea că țărănimea nu poate învinge în lupta împotriva exploatării moșierești, pentru pămînt, decît, în alianță și sub conducerea proletariatului — clasa cea mai revoluționară a societății».

Omează anii de întuneric și sînge al primului război mondial, la capătul cărora însă apare pe cerul lumii steaua fără de moarte și lumina de speranță a victoriosului Octombrie. Salvele Aurorei, vestind omenirii începerea unui nou ev, răsună și pe meleagurile noastre, prilejuind apariția germeilor viitorului partid, avangarda clasei muncitoare, în stare să conducă proletariatul în lupta pe viață și pe moarte împotriva forțelor capitalului. Un aserțiunea partid, călît în luptă conducător încercat și urmat cu fidelitate de masele largi populare, credincios învățături marxist-leniniste, nutrirînd o dragoste și un devotament fără margini pentru țara care prima a ridicat în lume steagul victorios al socialismului, Uniunea Sovietică, pătruns de principiile internaționalismului proletar, slujind cu abnegație idealurilor tuturor popoarelor în lupta lor împotriva imperialismului, un asemenea partid a luat ființă îndrăt cu 40 de ani

în țara noastră, și fiecare zi a vieții sale, fiecare clipă a luptei sale, a însemnat o confirmare strălucită și consecventă a idealurilor și a principiilor ce-i stau la temelie.

«Triumfului marelui ideal socialist» — cum a proclamat de la primul său congres — partidul i-a închinat toate luptele sale, neprecupețind nici un efort și nici o jertfă. Raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej a reamintit anii de cruntă teroare, de bestială prigoană, cînd cei mai buni fiți ai poporului — comuniștii — erau hălțuți și vînțați de copiii Siguranței, în timp ce partidul era zvîrlit într-o neagră ilegalitate.

Începînd din anul 1924 și pînă la 23 August 1944, hronical poporului nostru inscrie cu litere de foc două decenii de suferințe cumplite, de torturi inimaginabile în becurile Siguranței, mii de ani de temniță și jertfire a sute de vieți omenești. În aceste două decenii au fost judecate sute de procese și mii de activiști au luat drumul oanelor, dar flamura luptelor partidului nu s-a înclinat niciodată. Dușmanul a încercat să surpe partidul dinlăuntrul lui. Anii 1928—1931 sînt un exemplu întunecat de lupte fracționiste, fără de principii, care au dăunat atât mișcării noastre muncitorești și avangării sale. Internaționala comunistă a dat un ajutor frățesc și aceste lupte sterile au fost lichidate.

1932 înseamnă, prin Congresul al V-lea al partidului, un an de cotitură de o importanță primordială. Tezele Congresului al V-lea reliefează sarcinile de luptă ale poporului nostru, ale clasei muncitoare și ale partidului revoluționar al proletariatului: desăvîșirea revoluției burgeo-democratice și trecerea apoi la revoluția socialistă. Urmările acestei bărbătești chemări la luptă și acțiune vor fi curînd descifrate în marea înțeleșare a luptelor ceteriștilor și petrolștilor din ianuarie și februarie 1933. Sub încercata conducere a partidului și a comitetului de acțiune pe țară, al cărui secretar general a fost tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, ceteriștii și petrolștii din țara noastră s-au ridicat ca un singur om, nu numai pentru drepturile lor economice legitime, dar și împotriva valului de fascizare a țării, împotriva marșului de moarte al hitlerismului ce-și făcea începutul în lume. Documentele Internaționalei a III-a consemnează că luptele ceteriștilor și petrolștilor noștri au fost prima masivă bătălie dată de proletariatul european împotriva hitlerismului.

Luptele s-au soldat cu sute de victime și cu mii de ani de închisoare. Dar din nou flamura nemuritoare roșie nu s-a plecat. Fiindcă Doliana, Miercurea Ciucului sau Tîrgul Jiu, cumplitele închisori și lagăre ale burgheziei au fost transformate în reșede de lupte și în universități proletare, unde s-au călît cele mai bune cadre de partid, luptători conștienți și meinfirți pentru cauza poporului.

A urmat alți ani, alte acțiuni.

Partidul întruchipează tot ce e mai bun în poporul nostru; el este inima fierbinte și conștiința poporului, înțelepciunea și voința sa colectivă.

(Din Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, la adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România).

Suprema îndatorire

In admirabilul film sovietic «Războiul împotriva demenței» se arată, cu o mare forță de sugestie artistică, cît de puțină capitală din fiecare glori, din fiecare armă, din fiecare avion fabricat. Zece mii de morți — o afacere bună. O sută de mii de morți — o afacere foarte bună. Un milion de morți — o afacere grozavă. Moartea altor milioane de oameni nu înseamnă pentru capitalist decît posibilitatea de a-și rotunji bugetul. Durerea marelui îndoliat se transformă în linuzine. Suferințele bătrînilor și ale copiilor se preschimbă imediat în vile elegante și încă în vile cu vedere la mare.

Dar împotriva forțelor războiului se ridică forțe mult mai puternice. Popoarele lumii se opun războiului. Oamenii muncii au un partid-care le înțelege aspirațiile și nevoile, care ascultă cu atenție bătaia fierbinte a inimilor omenești; acest partid este partidul comuniștilor. Partidul comuniștilor este cel care apără cu fermitate interesele oamenilor muncii. De aceea partidele comuniste și muncitorești din întreaga lume se situează în fruntea luptei pentru apărarea păcii, împotriva războiului, împotriva suferințelor, împotriva dezastrelor.

«Problema fundamentală a zilelor noastre este apărarea păcii», — sublinia tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul prezentat cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România. În condițiile actuale cînd, datorită dezvoltării fără precedent a științei și tehnicii militare, un nou

război mondial ar aduce omenirii distrugerii și pierderi incalculabile, comuniștii din lumea întreagă consideră că îndatorirea lor supremă lupta pentru apărarea păcii, pentru înfăptuirea dezarmării, micșorarea încordării și dezvoltarea colaborării internaționale pe baza principiilor coexistenței pașnice».

Desigur, imperialismul nu și-a schimbat natura lui generatoare de crime și războaie. Asasinii au rămas asasinii. Capetele înfierbîntate — capete înfierbîntate. Atonterierii helicoși nu s-au retras la pensie. Toți cei care se îndeletnecesc cu jaful și aspirarea nu și-au trădat reacția. Dacă însă asasinii au rămas asasinii, dacă între rînjetai sinistru al S.S.știlor și cel al revanșarilor vestgermani nu se observă nici o deosebire, în schimb minile capabile să bareze drumul agresorilor au devenit mai multe și mai puternice. În secolul nostru orice agresor își are sfîrșitul asigurat. Au crescut forțele păcii. Războiul nu mai este inevitabil. Schimbările intervenite sînt, după cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, în favoarea forțelor păcii.

«Viața dovedește că teza cu privire la posibilitatea zădărnirii aventurilor agresive ale imperialismului nu este o formulă abstractă, ci concluzia analizei științifice a realităților esențiale ale lumii contemporane, în primul rînd a nouii raport de forțe. Pe măsură ce

relativ scurt, două evenimente capitale din viața poporului nostru au avut loc în aceeași zi de 9 Mai: unul, — proclamarea independenței

9 MAI 0 zi — două aniversări

U n an are 365 de zile. De ajuns pentru a cuprinde evenimentele de seamă din istoria unui popor care să le însemne cu roșul neuitat al unei sărbători, pe foile calendarului.

Și cu toate acestea, iată că la un interval

acum 84 de ani; și altul — eliberarea de fascism, acum 16 ani.

În fond, amîndouă conștinețe victorii succesive, pe trepte diferite, în lupta multiseclară pe care a purtat-o cu dirigența poporului nostru în zburcîmanta sa viață. Contribuția poporului nostru la victoria finală asupra fascismului din 1945, ca și luptele victorioase de la Grivița și Plevna, în 1877, n-au dezmîntat nici eroismul nici cauza pentru care a luptat Ștefan cel Mare. Ele formează o singură cunună, o măritare ce arată cît de lung și de greu este drumul independenței și eliberării popoarelor.

Aniversarea acestor date care prezintă un cumul istoric e un prilej de bucurie, de trecere în revistă a unor momente de cea mai mare importanță în istoria patriei noastre și soarta poporului și mai ales de învîmîntare. Istoria e un bătrîn dascăl care învață cu răbdare și cu judecată, pentru cine vrea s-o asculte.

Și războiul pentru independență, ca și cel dus împotriva fascismului, au fost războaie drepte, sprijinite cu entuziasm de masele populare din țara noastră care, și atunci în 1877 ca și în 1945 au avut în contra lor pe reprezentanții burgheziei și moșierimii.

Independența ca și zdrobirea fascismului sînt victorii ale poporului, nu numai împotriva dușmanilor din afară, dar și contra manevrelor claselor exploatare dinăuntru, care în 1877 se lemeau să pună arma în minile țărănimii, iar în 1944 se lemeau să piardă protecția disprețuitoare a ocupanților hitleriști.

Și în 1877 ca și în 1945, și independența ca și eliberarea n-au fost cu puțință dect cu ajutorul hotărîtor al Rusiei, atunci și al Uniunii Sovietice ieri. Nici un act de neîncredere din partea burgheziei de alădată din România nu a putut abate marea noastră vecină de la misiunea ei istorică, de eliberatoare a popoarelor asuprite.

Și în 1877 ca și în 1945, și independența ca și eliberarea n-au fost cu puțință dect cu ajutorul hotărîtor al Rusiei, atunci și al Uniunii Sovietice ieri. Nici un act de neîncredere din partea burgheziei de alădată din România nu a putut abate marea noastră vecină de la misiunea ei istorică, de eliberatoare a popoarelor asuprite.

Aniversarea de azi ne mai aduce aminte că independența de stat a Romîniei, cucerită cu grele jertfe ale poporului, a fost trădată de clasele dominante care au patronat înlocuirea jugului otoman cu jugul capitalului apusean, ce apăsa tot atît de greu pînă cînd în fruntea întregului popor, în lupta acestuia, s-a ridicat clasa muncitoare sub conducerea Partidului Comunist. Nici victoria din 1945 nu a scăpat de încercarea de sabotare din partea forțelor partide politice, reprezentante fidele ale claselor dominante.

Alianța și prietenia cu Uniunea Sovietică, ca sprijin și cheazăie a inde-

MULȚUMIM PARTIDULUI

Îngăduiți-mi ca în această sărbătoare să încep cu urarea care îndeobște încheie cuvîntările noastre:

«Trăiască Partidul Muncitoresc Român!»

Urarea aceasta fierbinte este astăzi pe buzele întregului popor român de la un capăt la celălalt al țării. O rostesc cu egală emoție toți — de la veteranii mișcării muncitorești pînă la promoția de pionieri «A 40-a aniversare». Ce minunat se leagă ciclul istoriei: veteranii de acum sînt pionierii revoluției noastre. Partidul și întregul nostru popor îi cinstește pe cei din schimbul de ieri, care stau vînjiți în fruntea schimbului de azi, alături de cei mai tineri, — dîndu-i drept pildă schimbului de mine, acela care vor duce mai departe și vor desăvîși viganțea operă începută la 8 mai 1921: inițiu pas pe drumul comunismului în patria noastră. Da! construirea societății socialiste la noi a început. În visele și în faptele noastre, cu aproape un sfert de veac înainte de cucerirea puterii, de instaurarea dictaturii proletariatului.

În rîndurile luptătorilor din trecut, alături de eroa noastră clasă muncitoare, au intrat încă de la început — și s-au alăturat tot mai mulți de-a lungul cumplitilor ani ai ilegalității — intelectuali înaintați, care au avut neîfămurita bucurie de a vedea atașamentul lor, rivna și consecvența, disciplina și abnegația lor, răsplătite cu înalta calitate de membru al Partidului Comunist, cu ani și ani înainte de radioasa zi a lui August 1944.

Urmînd tradiția intelectualilor patrioți și progresiști din tot cursul frămîntatei noastre istorii, luminători ai poporului, luptători pentru independență și libertate socială, conștienți de răspunderile lor în fața contemporanilor și a viitorimii — cărturarii cu adevărat

vrednici de acest nume au înțeles că numai sub steagul comuniștilor vor putea izbîndi, cî singura clasă muncitoare, consecventă pînă la urmă față de idealurile ei, va găsi și soluția propozilor lor aspirații, îi va duce — ca și pe întregul popor — la împlinul fericit, visat de atîtea vecnici!»

Partidul ne-a restituit, nouă cărturarilor, oameni ai artei și ai științei — demnitatea umană pe care burghezia o cădea în piciorare, ne-a dat locul nostru în marea familie a constructorilor vieții noi, ne asigură cu părintească grijă și afecțiune cele mai bune condiții pentru existența și creștea noastră. Poeții au desvîș de mult din turnurile de fîdeș. Ei n-au eborbit — așa cum se spunea în mijlocul poporului, ci s-au ridicat pînă la ei, ajutați și îndrumați de către partid, să devină oameni la rînd cu lumea, cu minunata noastră lume!

Și, deși poetul lucrează cu vorbe, nu cu vorbe înțelegem să ne arătăm recunoștința față de partid, să aducem primosul nostru de adîncă mulțumire conducerii partidului, ci cu fapta de fiecare zi a operei noastre, pusă în slujba ridicării nivelului cultural al poporului, cîntînd erois-

Marcel BRESLAȘU

(Continuare în pag. 2)

Totul

«Nu fost zadarnice jertfele, sacrificiile altor ani de aprigă luptă de clasă» spune tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul prezentat la adunarea celor 40 de ani de la crearea partidului. «Oropișii soartei, cei jefuiți și exploatați la sine de capitaliști și moșieri, cei care ieri — cum spune cîntecul — nu erau nimic pe lume, azi sînt tîntul, sînt stăpînii țării și ai soartei lor».

Totul.

Cîțiș partea — scurta, concisă, ulecută din cifre și exprîmintă o revoluție — unde tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej vorbește despre succesele dobîndite în opera de construire a socialismului.

Ce stăpîneau în trecut muncitorii, din industrie? Nimic. «Erau nimic pe lume». Astăzi stăpînesc totul. De la furnal la string și stănănirea acestuia s-au arătat a fi binefăcătoare pentru forța și bunăstarea țării. Numai în ultimii zece ani industria și-a sporit producția de 3,5 ori. Și dacă vrem să facem o comparație între două ere istorice — capitalism și socialism — o desvîș să reținem că, așa cum arată Raportul, «în timp ce în România burgeo-moșierească creștea medie anuală a producției industriale în perioada 1929—1938 a fost de circa 4 la sută, în perioada 1951—1960, această creștere a fost de 13 la sută. În 1960, în mai puțin de 11 săptămîni, a fost realizată o producție egală cu întreaga producție a anului 1938».

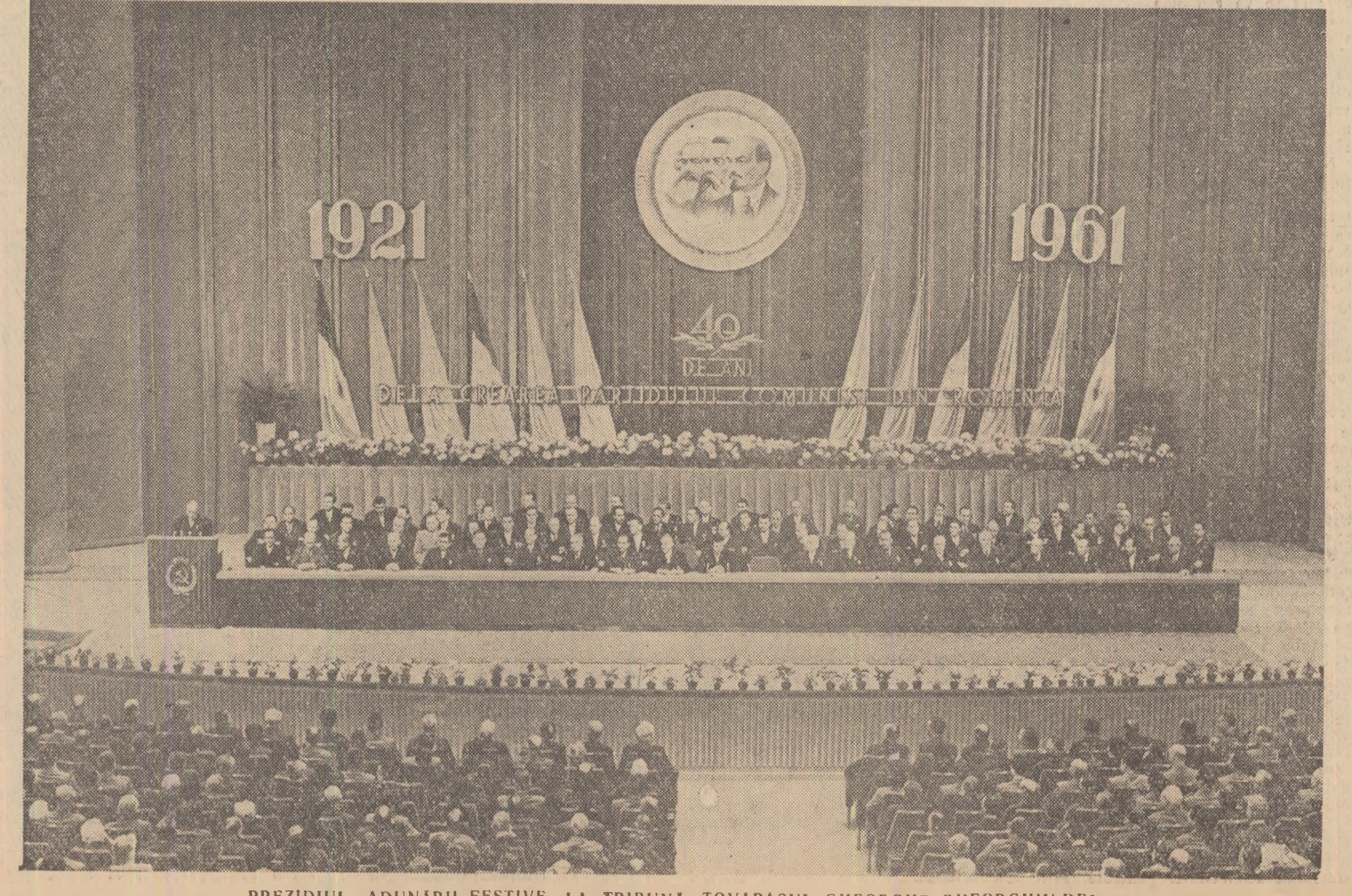
Trei luni (și nici măcar...) de muncă socialistă oferă poporului cît un an de producție capitalistă! Sa punte exemplu mai adine convingător de enalabitate și fecunditate a revoluției populare? Dovedînd totul în lume, clasa muncitoare face tot ce este omenește ca pînă în prezent constrîngă unii vînji la înalt nivel.

Dar satul? Ce era nes timpuri altzeva dect «nimic în lume», maron, neslirștia mază a țărănilor cu un netec de pămînt? Acum a totul Moșierimea, clasă exploatare a fost lichidată, mai pe la încetăritare revoluției noastre Chiaburimea, ultima clasă exploatare, a fost lichidată și ea, pe drumul construcției Socialismului. «Nu trebuie să îngăduim să rămînem în urmă — țelul de mii, sutele de mii de «nimicuri» economice, născînd săvîșie din săvîșie, nu fost înlocuite cu marile gospodării socialiste care acoperă 85% din suprafața arabilă a țării cu 30 000 specialiști în agricultură științifică, cu 44 000 tractoare, 17 600 combine și 34 000 semănători și — rezultat — cu un spor al producției de grîu de 26 la sută în comparație cu anul 1934—38, anii petecelor de pămînt.

«Cei care au cunoscut vremurile întunecate ale trecutului — arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — își dau și mai bine seama dect generația tinăreș de progres impresionant a făcut poporul nostru în anii puterii populare.»

Progresul acesta este impresionant, pentru că nu este un progres orocare, evoluție și «normal»: el este un progres de la nimic la tot.

AI. MIRODAN

PREZIDIUL ADUNĂRII FESTIVE, LA TRIBUNA TOVARĂȘUL GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

Demostene BOTEZ

(Continuare în pag. 6)

Luptătorul comunist - eroi principal al literaturii contemporane (II)

În lucrările apărute în primul an după 23 August, luptătorul comunist nu este în cele mai dese cazuri eroi principal, ci are misiunea de a „deschide ochii” eroiului principal, de a provoca în sufletul său revelația unor adevăruri noi și a determina în consecință o cotitură în destinul lui de viață. Astfel apăna pe un drum nou și Milrea Cocor și Constantin Ciomperu din „Negura” și mai ales mulți intelectuali, moștenitori direcți ai înadaptabililor de altădată, care, înfînindu-și pe comunisti, capătă în sfârșit certitudinea că și-au găsit un rost în viață.

Etapa aceasta în istoria literaturii noi oglindea fidel și începutul maturizării ei ideologice. Inițial atitudinea scriitorilor era de admirație față de mesajul revoluționar al comunistilor, dar înscă exterioră. Pe eroii prefecți ai realismului critic și impresionarii acele trăsături de caracter ale comunistilor pe care ei nu le aveau: creația fermă într-un ideal, hotărârea de a nu precupeți nimic în luptă, clarviziunea, țărnia voinței, intranșigenta, curajul. Astfel se explică de ce în zugrăvirea personajilor de luptători comunisti și scriitorii s-au simțit atrași să reliefeze la început, cu precădere și chiar unilateral, tocmai acele calități. Erau calitățile de care intelectualitatea (căreia îi aparțineau și scriitorii) avea nevoie să capete bucuria certitudinii și a trăirii intense.

Lucrările citate de noi („Desfășurarea”, „Bărăgan”, „La cea mai înaltă tensiune”, „Setea”, „Cuscii” și altele) au dovedit că figura luptătorului este tot atât de vie, în toate ipostazele, dacă scriitorul reușește să-l dezvăluie pe acesta dinlăuntru, trecând prin psihologia personajului sau problematica socială a operelor. Mai mult: este firesc ca figura unui luptător să se reliefeze și să se individualizeze cel mai pregnant în luptă, adică în acea activitate care este pentru el cea mai importantă și în care, deci, el nu va putea să nu

solicite la maximum toate laturile caracterului său. În dezvoltarea ei, literatura noastră a descoperit locul și rolul important al eroiului pozitiv de tip nou în epoca socialistă. Mai mulți factori au contribuit la efectuarea, în condiții favorabile a acestei descoperiri. Atât tradiția, literatura română fiind în toate etapele, prin tot ce s-a creat mai bun în cadrul ei, o literatură angajată, legată de aspirațiile și năzuințele poporului, cât și realitatea, care, influențând nemijlocit creația. Prin victoriile repetate pe frontul construcției socialiste și prin îndrumarea plină de grijă și înțelepciunea a partidului, prin exemplul literaturii sovietice, creația literară a ultimului deceniu în Republica Populară Română oferă un exemplu viu al modului în care eroii epocii se ridică și se împlinesc chiar în procesul organic de dezvoltare a literaturii. Nu pentru că a atare orientare și cerută sau impusă de cineva, ci pentru că o reclamă legile interioare specifice artei.

Dar dacă tipologic eroii nou ai literaturii noastre este de pe acum eroii epocii, din punct de vedere al împlinirii artistice cerințele vieții depășesc încă realizările scriitorilor. Nu e vorba doar de schematicismul determinat de lipsa unei bogate experiențe literare, ci mai ales de sărăcirea vădită a eroiului celui mai înaintat, consecință a cunoașterii insuficient de temeinică a vieții. Problema se leagă și de alte aspecte ale creației.

Indrumarea partidului, mai ales documentele Congresului al III-lea și al III-lea, conțin un material extrem de prețios pentru deținerea cercului de probleme aduse pe prim plan de dezvoltarea literaturii, înzind spre un fel alit de nobil ca zugrăvirea corezpondentă a eroiului epocii. În incheiere vom trece în revistă doar câteva din aceste probleme, fără să anticipăm asupra rezultatelor posibile ale cercetării. În primul rînd se impune problema orientării tematiche. De bună seamă, epoca se poate ogîndi în orice episod, ca erul într-o pictură de apă, însă

elementul cel mai prielnic pentru afirmarea calităților eroiului nou rămîine ansamblul sectoarelor principale ale economiei socialiste. După cum se arată în raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R., eroica noastră clasă muncitoare s-a dovedit a fi la înălțimea misiunii sale istorice de conducătoare a tuturor oamenilor muncii în lupta pentru construirea societății socialiste. Pentru ca un eroi să fie al epocii, laptele lui cit și efortul colectiv la care participă, trebuie să fie la înălțimea sarcinilor istorice ale epocii. În acest sens e greu a da măsura cuvenită eroiului, dacă lucrarea literară respectivă nu ogîndește și rolul conducător al clasei muncitoare. În al doilea rînd trebuie reamintit problema conflictului. Congresul al III-lea al P.M.R. a făcut bilanțul unor realizări grandioase, efectuate sub conducerea partidului. Pentru ca să ajungem în situația în care ne găsim astăzi, partidul a mobilizat toate forțele poporului, înfrîngînd rezistențele de orice natură în calea ofensivei socialiste.

(„Ceea ce caracterizează politica partidului este ofensiva neîntreruptă a socialismului”). Aici, în această ofensivă, e izvorul principal al conflictelor epocii noastre, conflict în cadrul căreia eroii își reliefează însușirile. În sfârșit, în al treilea rînd nu poate să nu fie lăntă în seamă și sarcina înnoirii formei artistice. Ritmul vieții și cu totul altul decît acela pe care l-au avut de reflectat clasicii realismului critic. Vremea noastră nu e doar a revoluțiilor, dar e revoluționară și în substanța ei. Pentru a transmite suflul revoluționar al unei asemenea epoci, literatura caută forme noi, corezpondente. Stilul artistic se mdelează întotdeauna după natura conflictului.

Am înșinat doar câteva din problemele specifice de creație în zilele noastre. De fapt e'le sînt și mai complexe, dar e semnificativ că toate se subordonează direcției predominante a efortului creator: de a zugrăvi în figura luptătorului comunist eroul măreaț al epocii de victorie a socialismului. Și, oricît de diverse ar fi căile de rezolvare a problemelor enumerate (în funcție de individualitatea creatoare a scriitorului, de genul preocupărilor tematice, etc.) este semnificativ totuși, că dinco'le de toate diferențierile, frontul literar e unanim în a considera că latura esențială a procesului creator e cunoașterea cit mai temeinică a vieții, a construcției socialismului, a luptei partidului în fruntea oamenilor muncii pentru desăvîrșirea acestei construcții.

Un studiu închinat influenței partidului în critica literară dinainte de Eiliberare

În „Lupta de clasă” nr. 3 (aprilie 1961) se publică studiul semnat de Ileana Vrancea „Influența ideologică a partidului în critica literară între anii 1930-1940”. Deosebit de util, studiul întreprinde o detaliată analiză în lumina învățăturii marxist-leniniste, a fenomenului literar din deceniul 1930-1940, subliniindu-se rolul primordial jucat de către presa îndrumată de partid în combaterea ideologiei burgheze și fasciste: „Ascunțirea luptei de clasă s-a reflectat în desfășurarea în forme deosebite de ascunzătoare a luptei ideologice pentru păstrarea în viață a vechii instaurării fascismului și a dezlăturării războiului antiolevar a fost inițiată de o intensă campanie ideologică. În aceste împrejurări, Partidul Comunist a fost singurul care a luptat conștient pentru salvarea culturii naționale de invazia obscurantismului fascist, pentru mișcarea unei literaturi progresiste tagate de viața poporului”. În paginile revistei îndrumate direct sau îndrumate de către partid: „Bluză albăstră”, „Reporter”, „Era nouă”, „Umanitatea”, „Critica”, „Clopotel”, „Cădram”, „Pădure”, „Venezia”, „Vermori Noi”, „Cuvîntul liber”, „Faciă”, „Korunk” și altele, s-a dezvoltat o politică literară este ofensivă neîntreruptă a socialismului”. Aici, în această ofensivă, e izvorul principal al conflictelor epocii noastre, conflict în cadrul căreia eroii își reliefează însușirile. În sfârșit, în al treilea rînd nu poate să nu fie lăntă în seamă și sarcina înnoirii formei artistice. Ritmul vieții și cu totul altul decît acela pe care l-au avut de reflectat clasicii realismului critic. Vremea noastră nu e doar a revoluțiilor, dar e revoluționară și în substanța ei. Pentru a transmite suflul revoluționar al unei asemenea epoci, literatura caută forme noi, corezpondente. Stilul artistic se mdelează întotdeauna după natura conflictului.

Am înșinat doar câteva din problemele specifice de creație în zilele noastre. De fapt e'le sînt și mai complexe, dar e semnificativ că toate se subordonează direcției predominante a efortului creator: de a zugrăvi în figura luptătorului comunist eroul măreaț al epocii de victorie a socialismului. Și, oricît de diverse ar fi căile de rezolvare a problemelor enumerate (în funcție de individualitatea creatoare a scriitorului, de genul preocupărilor tematice, etc.) este semnificativ totuși, că dinco'le de toate diferențierile, frontul literar e unanim în a considera că latura esențială a procesului creator e cunoașterea cit mai temeinică a vieții, a construcției socialismului, a luptei partidului în fruntea oamenilor muncii pentru desăvîrșirea acestei construcții.

CRONICAR

Mihai NOVICOV

MANIFESTĂRI ALE UNIUNII SCRITORILOR INCHINATE ANIVERSĂRII PARTIDULUI

La 5 aprilie, la Căminul 17 Milite, raioluș V. Vladimirescu, Veronica Porumbacu s-a întîlnit cu cititorii.
La 2 mai, la Casa de cultură a tineretului din raionul Stălni, I. D. Bălan a vorbit despre „Partidul și creația literară”. Au eluit versuri: Ion Cîrniguleanu, Ion Gheorghie, Ștefan Iureș, Dărie Nețoiu și Mihai Poniță au vorbit despre trecutul de luptă al partidului.
La 6 mai, la Comandamentul Aviației, Silviu Iosifescu a vorbit despre „Partidul și dezvoltarea literaturii contemporane”.
La 7 mai, la Camera de Comerț-București, A. G. Văduva și Mihai Poniță au vorbit despre trecutul de luptă al partidului.
La 8 mai, la Comandamentul Aviației, Silviu Iosifescu a vorbit despre „Partidul și dezvoltarea literaturii contemporane”.
La 9 mai, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 9 mai, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 10 mai, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 10 mai, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 11 mai, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 12 mai, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 13 mai, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 14 mai, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 15 mai, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 16 mai, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 17 mai, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 18 mai, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 19 mai, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 20 mai, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 21 mai, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 22 mai, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 23 mai, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 24 mai, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 25 mai, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 26 mai, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 27 mai, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 28 mai, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 29 mai, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 30 mai, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 31 mai, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 1 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 2 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 3 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 4 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 5 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 6 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 7 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 8 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 9 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 10 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 11 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 12 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 13 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 14 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 15 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 16 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 17 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 18 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 19 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 20 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 21 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 22 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 23 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 24 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 25 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 26 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 27 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 28 iunie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 29 iunie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 30 iunie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 1 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 2 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 3 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 4 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 5 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 6 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 7 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 8 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 9 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 10 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 11 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 12 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 13 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 14 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 15 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 16 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 17 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 18 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 19 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 20 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 21 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 22 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 23 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 24 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 25 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 26 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 27 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 28 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 29 iulie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 30 iulie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 31 iulie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 1 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 2 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 3 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 4 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 5 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 6 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 7 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 8 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 9 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 10 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 11 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 12 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 13 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 14 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 15 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 16 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 17 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 18 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 19 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 20 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 21 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 22 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 23 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 24 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 25 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 26 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 27 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 28 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 29 august, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 30 august, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 31 august, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 1 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 2 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 3 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 4 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 5 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 6 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 7 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 8 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 9 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 10 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 11 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 12 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 13 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 14 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 15 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 16 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 17 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 18 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 19 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 20 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 21 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 22 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 23 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 24 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 25 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 26 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 27 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 28 septembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 29 septembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 30 septembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 1 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 2 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 3 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 4 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 5 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 6 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 7 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 8 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 9 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 10 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 11 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 12 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 13 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 14 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 15 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 16 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 17 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 18 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 19 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 20 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 21 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 22 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 23 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 24 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 25 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 26 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 27 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 28 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 29 octombrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 30 octombrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 31 octombrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 1 noiembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 2 noiembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 3 noiembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 4 noiembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 5 noiembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 6 noiembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 7 noiembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 8 noiembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 9 noiembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 10 noiembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 11 noiembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 12 noiembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 13 noiembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 14 noiembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 15 noiembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 16 noiembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii.
La 17 noiembrie, la Școala medie nr. 9 cu limba de predare maghiară Szemler Ferenc s-a întîlnit cu elevii.
La 18 noiembrie, la Școala medie nr. 14 muncitorească „G. Protesnea”, I. D. Bălan a vorbit despre „Figuri de comunisti în literatura noastră”.
La 19 noiembrie, la Organizația P.M.R. nr. 12 - cartier Vl. Colin a avut o întîlnire cu cititorii

Concertul

MARIA BANUȘ

Zborului neîntrerupt al comuniștilor

I

Ascultam. Era un final și-n același timp o uvertură, ca o spărtură-ntr-un nori, ca o horă de stele pe-o pașiște, noaptea. Toată orchestra prezentă: coardele, harfa și suflătorii. Pădurea subterană ouia. Veniseră toți: cei de la Smolnii, primele gărzi, vintul, cavalcada, ninsorile, foamea, bestialitatea ofițerilor albi, dizenteria din lazarete, agonia cea lentă. Veniseră toți, cu dragostea lor nebună de viașă și de dreptate, cu visele lor imense și străvezi ca niște turnuri din prizme de sticlă subțire, cu sărutările lor adânci tăiate de moarte, cu soarta lor violentă, cu totala lor încordare și dăruire.

Toți ați venit la primul nostru concert între stele, la acest final nemișcat care-i în același timp și-o uvertură.

Ca o pădure electricizată vibrați din fiecare mușchi, din fiecare nervură. Încă și încă o dată vă încordați neruși și mintea-n supremul efort, ca s-ajungeți aici, noaptea-ntr-un stele mari. Nici unul din voi nu e mort. Toți ați venit.

Cei douăzeci și șase, douăzeci și șase din Azerbaidjan, cu piepturi găurite de gloanțe, și voi cei trimiși de uzine, să sfârșim înierța de fier a țărănilor, cei patruzeci de mii, patruzeci de mii de Davidoni ați dat la o parte perdeaua de spice înalte și blonde ce v-ascundeau și v-ați iubit, iute, c-un gest hotărât v-ați urcat în nacelă, n-a mai fost timp să vă schimbați. Ați venit așa, în salopetele pline de colb, cenușii,

sub bolta-nstelată. Și tu, Zoia, fetiță zveltă, severă, cum de nu te-am zărit de la-nceput, de la primul acord? Nu se putea să nu vii. Trebuia să dai la o parte păturile-adânci de zăpadă, cergile albe, năclăite de sînge care te-ascund, și cu pași ușori, cu tălpile tale goale, arse de călăii nazisti, să mergi, să mergi, ca s-ajungi pînă aici, departe, pe iarba înaltă și moale a-nstelatelor pașiști, unde-i locul tău cel mai firesc, unde harfele cîntă, unde stelele tremură mari și curate. O stea făurită de noi o să poarte-n curind numele tău.

II

„Uite ce fel de minuni...” Al cui este glasul? Cine-a vorbit? Eu? Sigur că eu. Eu sint cel răscolit „de-o mîndrie poate năidă”, eu sint cel ce ascult între stele „o muzică uluitoare, supraumană”, eu privesc zimbetul blind și un pic misterios al lui Iuri Gagarin, eu sint cel ce gîndește cu gîndul lui Lenin în ceasul cînd asculta „Apasionată”: „Uite ce fel de minuni pot oamenii face. Imi vine să-i mîngîi pe toți pe căpșor...” Eu am simțit ca și el mușcătura. Vertiginos, în picaj am coborît din pădurea de sunete, din sfera transparentă, electricizată a fericiții, între șerpi de sîrmă ghimpată, cu capete mici și trufașe și șuierătoare. Am văzut cum se-ndreaptă concentric spre Cuba. Am văzut trandafirul ei roșu punîndu-și armura cu spini de oțel, am văzut cercul de șerpi blestemați șovăind, legăntîndu-se, făcînd complicate mișcări de retragere și iar pregătindu-și atacul. Am văzut Algeria-nșingerață și Parisu-n primejdie. Pe Eichmann în cușca de sticlă. Pe prietenii lui, în birouri moderne de sticlă și aluminiu,

cu țigara de foi între buze, cu extrase de cont ale morții nițoare în mapele suple de piele. Am văzut peste paragina vechilor lagăre, peste cîmpii calcinate, sterile, cenușa neliniștită-a martirilor învîrtejindu-se, pornind în trimbe de nori mohorîți, rătăcitori, și lăsîndu-se jos, peste orașele strălucitoare-ale vestului ca o funingine insinuantă, inevitabilă.

III

Atunci inima mea dilatată de transparenta horă a sferelor, inima mea ce-ncepuse să se învețe cu imponderabilul, cu supremul extaz al depășirii, inima mea răscuită, strînsă-ntr-o ghiară, aruncată de pe suavele pașiști în regiuni de cenușă, între limbi șuierătoare de sîrmă ghimpată, între sirene de-alarma cu gîtlejuri căsăcate, vîind demențial, inima mea antrenată, supusă gimnasticii celei mai dure, modelată pe măsura veacului meu, călită și suplă, deprinsă să fie oțel în fața oțelului, lumină-n fața luminei, trecutî prin proba de foc a căderilor și înălțărilor, a-nșefes că și de data asta o să reziste. Picioarele mele găsiră destulă putere să treacă prin oribila zonă a morții. Să ocolească șerpii încolăciți de sîrmă ghimpată, firele-ascunse prin care trece curentul de-naltă tensiune al bestialității capitaliste. Pașii mei, ce schișăseră zboru-n volute calcă iar apăsat, mohorît pe pămîntul cu grunzi cenușii, spre postul de pază și urcă treaptă cu treaptă spirala metalică a șoverului turn. Buzele mele peste care-a trecut, pentru o clipă, mîngîierea tulburătoare a neșmurtitului, simt iarăși străvechiul gust de scrum și pirjol pe care vîntul mi-l zvrile în față. Prin palmele mele, prin linia cea lungă, arborescentă a dieții, prin toate firicelele și-ncrengăturile ei, trece atingerea rece a metalului armei. Dar inima mea călită și suplă, își începe iarăși, de-aici din noapte, de pe platforma de pază așezată-ntr-o vînturi, miraculoasa ei ascensiune. Peste fruntea mea trec adieri răcoroase. Văzduhul devine tot mai ușor și mai limpede. Curînd se aude-un acord. Sint primele note din latmotioul neîntreruptului zbor. Il spun suflătorii, coardele, toată orchestra desfășurată pe-albăstrele, întunecatele pașiști. Apoi îl preia numai harfa. Și-l cîntă dulce și singură pentru o stea ce clipește chemătoare și tainică, prin spărtura de nori.

Sărbătoare

MIHAI BENIUC

Ciorchinii mei de liliac în floare, Năvala de imagini sunătoare A porbelor în cîntece-nchegale Imi par așa de mici și ne-nsemnate Incit socot că multă mi-e-ndrăzneala Cînd vreau să-i deapîn vîrstei tale fala. Ce oare pot să spun mai rîspicat Decît drapelul ce l-ai ridicat În țară tu prin mina muncitoare Să clocească-nalt și roșu-n soare, Și l-ai trecut din braț în braț, mereu Din an în an, pe drum spinos și greu Și este oare orun cuvînt aieve Avîntul luptei să-l cuprind din greve, Cu vîntul ca osînda mai cumplit, Ca să răzbune frații ce-au murit? Cărbune, drum de fier, petrol și carte, Cîți din maeștrii tăi căzură-n moarte? De-aș înștruni aducerea aminte Pe pietrele Doftanei, glas fierbinte Înșiorată s-ar porni să geamă, Pornire-ar ca o goarnă de aramă, Chemînd la luptă — căci ascunde zidul O epopee ce-o trăi Partidul.

Tu ai întins pe țara-nțreagă ramuri Cu flori de purpură, să bală-n geamuri Sărace și obscure, tu ai scris În mîini obidite: Crede-n vis, Ci-n asuprire dă fără odihnă. Să-i vie muncii soare, pine, tîhnă!

Ce-au însemnat cu sînge-n lutul rece Aci a căror slavă-n veci nu trece, Cu propriul lor sînge, pot eu prînde, În subrelele schele de cuvînte? Sînt patruzeci boagații ani de luptă, De rîonă și de muncă ne-ntreruptă.

Dacă măsoz străfunzile genuni Din care ne-ai chemat și ne aduni, Vîrtejul simt că-i gata să mă soarbă, De n-ai fi tu lumină-n bezna oarbă. Cînd vreau să văd-nălținea ta de munte, Zenitul mă sărută drept pe frunte.

Știu, nu cobori din sîhăstria albăstre, Ai izborit din inimile noastre Cu altele-nfrățite-n aurora Ce lumii vechi făcu să-i bată ora Fatalei stingeri, putrezînd de vie, Piei, lume veche, putredă stafie!

Noi zilnic punem slavii suferinței, Lungîm în Cosmos raza conștiinței Și stăpile tainelor le frîngem — Demul la poarta zeilor nu plîngem, Iar către cer am despîcat cărări, Ne-am desfăcut din propriile zări Ca larva din cămașa de mătasă Giganticii fluturi au pornit să iasă Din legea gravitației terestre — E omul nou ce face toate-aceste Mîini gîndite, omul nostru, omul Strîmînd robia, subjugînd atomul!

Am fi alături de dezrobitori Noi înșiși dezrobiți și luptători Ai cauzei omenei pămîntești, De n-ai fi fost, Partid al celor mulți, Ca să ne-ndrumi în sus și să ne-ascuți?

Cunoaștem răul ce ne poate paște De nu luptăm mai mult spre a cunoaște Și-a fi mai tari ca orice rău posibil Și să rămîni-n veci ireversibil Ucîsul timp — să cază după el Ce-i vechi și se tirăște fără țel!

Noi fii tăi supuși oremelniciei Urcăm cu tine treplele veciei, Tu, nesupusule la vîrste, tală Ce nu-i merit a fi bunic prodată, Actio mereu în cușete și-n fațe, Prin oalmășagul nopții drum de lapte.

În marea-ți galaxie noi doar stele Sau pulbere de stele sintem, dar din ele Tu punte arcuiești peste-nluneric Și faci ca tot ce-a fost doar vis himeric Să capete și țile și rost prin care Plîpîndul gînd devine-ntruchipare.

Eu pulberea de aur cîntătoare Mă-nfățîșez la marea sărbătoare, Dînd glas nu pe măsura faței tale Nici să mă-nalț pe-aripi de osanale, Ca să mă vezi, ci doar să-nșîn: ce bine Mă simt și eu că parte fac din tine.

Sînt poate ca-ntr-o frunză o nervură, Un snop de dragoste, un strop de ură, O voce de prieten, un îndemn Ori poate-n scoarța de copac un semn Prin codri seculari spre-nalte creste Ori poate cite-un pic din toate-aceste.

Și mai puțin de-aș fi decît o scamă Ori cit un vis ce zorii țî-l destramă Eu știu că unde-s eu lipsește golul Și strig de vine ceața: Fă ocolul, Eu mîriorul stau în astă parte Să apăr ceea ce nu are moarte!

Și dacă am în mine ceva bun Cu drag la temelie ta eu pun Ce am, și prin aceasta știu că pot Să zic și eu: Nu voi muri de tot! Precum scanda Horații în vechime Mă vor cînta urmașii pe-năltime Cu părul resfirat de vînturi luri Ori poate fii altor planetari Din cosmicele-ntinderi cucerite Căci dăți mi-a fost din multele ispite Ce macină și leagă pămînteni-n Durata lor, s-aleg drumul lui Lenin.

Raportul istoriei

(Urmare din pag. 1)

alte procese, alte jertfe și ne apropiem de istoria noastră recentă, trăită prin experiența personală de fiecare dintre noi: vin anii celui de-al doilea război mondial, anii ficăosului război antisovietic, anii în care patatul și partidele așa-zise istorice au încercat să vindă țara pe țaraba înșingerață a intereselor lor de casă. Singurul partid, singura forță politică ce s-a opus acestei aserviri și acestei vinzări decăzute, singura opoziție crîcnă făcută acestei trădări a venit din partea Partidului Comuniștilor, mereu pe meterezul bătăliilor pentru libertate, demnitate omenească și progres social.

În timp ce partidele așa-zise istorice n-au făcut în anii războiului decît să periclitaze la nesfîrșit, avînd un singur ideal: „varianta Churchill”, adică varianta ocupației țării noastre de către trupele americane și înlocuirea dominației hitleriste prin cea yankee, partidul nostru a chemat la luptă, a organizat această luptă și rezultatul ei a fost insurecția armată de la 23 August 1944, istorica zi și cap de istorie, deschizătoare revoluției populare din țara noastră.

Din această zi măreață, episoadele se

succed cu o înălțare vertiginoasă, fiecare etapă fiind luminată, condusă la victorie de Partidul nostru. Primul guvern cu adevărat democratic din țară, guvernul dr. Petru Groza, exproprierea expropriatorilor, a latifundiarilor și moșierilor, improprierea țărănilor, gonirea bancherilor, a proprietarilor de fabrici și uzine, înlăturarea monstruoasei carcacții cubarilor în palat lungi și sîngeroase decenii, — jata altăa capitol de luptă și de biruință ale poporului nostru, ale clasei noastre muncitoare, îndrumate, conduse de Partid.

Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, cu prilejul aniversării a 40 de ani de la întemeierea Partidului nostru, înseamnă un vast bilanț de izbînză la toate capitoarele îndelungate omenești, în patria noastră. Într-adevăr, care din cei ce au participat îndărăt cu patru decenii la întemeierea Partidului nostru, ar fi putut visa că într-un termen istoric este foarte scurt se vor realiza asemenea uriașe progrese? Am încetat să mai fim o țară „embalamente agricolă”, adică o țară emnamente săracă, hîmîndă, puslîită de seceta, de malarie și mortalitate înfamă. Plugul de pe vremea lui Darius a fost înlocuit cu o agricultură înaintată, socialistă, deservită de uneltile ce-e mai specializate, țara care importa din străinătate, contra valutei, ultimul ac de gămie, a ajuns astăzi să exporte tractoare, utilaj petrolifer, medicamente, unelte-mășini, cu o marcă a fabricii stimată în străinătate îndepărtată. Cultura țării noastre este în deplină înflorire. Prestigiul țării noastre crește peste hotare și cuvîntul conducătorilor noștri este ascultat în marile adunări ale lumii cu încredere și respect.

Toate aceste transformări istorice revoluționare au fost posibile fiindcă îndărăt cu 40 de ani a luat ființă un partid revoluționar pînă la capăt, devotat cauzei poporului și idealurilor scumpe ale umanității pe care le servește consecvent, cu o neînduplecată devoțiune. Într-unul din primele manileste ale socialiștilor de acum patru decenii se spune: „Așintiți-vă privirea și îndreptați-vă pașii numai într-acolo unde flutură steagul roșu”. Partidul nostru a fost în acești patruzeci de ani credincios acestei chemări, și de aceea se bucură de stima și încrederea întregului popor care vede în Partidul Comuniștilor conducătorul său încercat, inima sa fierbinte, rațiunea colectivă, chezașul tuturor nădejților sale.

Trăiască Partidul Muncitoresc Român!

Trăiască Comitetul Central în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej!

CORNELIA DANET „Proba oțelului” (Din „Expoziția retrospectivă de grafică militantă. 23 August 1944—1961. Sala Palatului R.P.R.”)

SEZMLÉR FERENC

De ziua partidului

Esti un părinte bun în acest veac de vis nemișcat preodată... În brațe stringi vîlstarul ce-ți-i drag, și-i lauzi fapta: „Bine, tată!”

Familie uriașă, oaste grea, mă-mbrățișezi cu neamuri — mii. Mă-ndemni la luptă și căldura ta mi-i pavază în bătălii.

Sub flamura victoriei tu chemi toți muncitorii și țărăni.

Cuvîntu-ți taie vadul noii vremi — l-aud din spațiu și dușmanii.

Mă simt aici acasă, ntr-adevăr. De birui, dallă-n piatră-o scrie. Mi-ești cea mai dragă țară dintre țări, și-n sinu-ți aș dormi sub glie.

Sosesc din patru zări stegari. Planeta-nțreagă te salută. Îngăduie-inimilor noastre tari să te slăvească-n marea luptă!

În romînește de GEORGE DAN

Suprema îndatorire

(Urmare din pag. 1)

devine și mai puternic frontul păcii în frunte cu uriașul lagăr al statelor socialiste strîns unite, creșe posibilitățile de înfrînare a agresorilor imperialiști, de preîntîmpinare a unui nou război mondial”. Muncind cu devotament pentru construirea socialismului, poporul nostru își aduce contribuția la lupta pentru triumful nobilii cauze a păcii. Preocupat de construcția pașnică, poporul nostru este ferm hotărît să-și intensifice eforturile pentru amănarea păcii. Alături de celelalte țări socialiste, Republica Populară Romînă duce o politică de apărare fermă a păcii, de micșorare a încordării internaționale și de promovare a coexistenței pașnice. Purtătorul de drapel și inițiatorul acestei politici, care exprimă interesele fundamentale ale poporului român, autenat într-o vastă operă constructivă, este partidul nostru — Partidul Muncitoresc Român. Să-l conducem Partidul Muncitoresc Român, purtătorul de drapel al tuturor aspirațiilor noastre, oamenii muncii își vor înzei eforturile în lupta pentru construirea socialismului, pentru consolidarea păcii. Cauza păcii va învinge!

Teodor MAZILU

Aurel BARANGA

Tinaşa comunistă cehă Maria Cuderikova a fost executată în 1943 pentru participarea la mişcarea de rezistenţă antifascistă.

8.XII.1942.

Ar trebui, de fapt, să-mi descriu impresiile despre celula condamnată pentru moarte. Dar nu simt numai singurătatea, mi amintesc de oamenii dragi, mi-e dor ca mă îngrijorează soarta lor. În primele ceasuri dorul acesta m-a chinat mai mult decât orice.

re şi comode... În general, în seara mea viaţă totul mi-a izbutit după dorinţa. Au contribuit la aceasta şi împrejurările furtive. Nu ştiu, care totul m-a condus, spre scopul meu final, sau aceasta a fost numai un mijloc de cârmă, de creştere a forţelor? O încercare a trăinicieii conştiinţei mele? Poate şi una, şi alta.

Sint gata la orice şi nu regret nimic. Acum, după toate încercările, poate că aş fi ochii greşelile pe care le-am săvârşit... Adesea mă urmăreşte chipul lui Jan, deşi nemişcat, dar în mintea mea el este prezent pentru o clipă, înaintea ochilor mei.

Din jurnalul patriotei cehă Maria Cuderikova, executată de fasciști

El m-a ajutat să găsesc baza teoretică pentru toată activitatea de mai târziu, m-a ajutat să lupt cu mine şi cu mediul înconjurător. Nu numai el, ci şi tovarăşii săi.

Ma întreb, Betuska (sora Mariei Cuderikova, n.n.) cum să găseşti o cale dreaptă în viaţă. Poate că experienţa mea te va ajuta. Nici bine, nici rău nu există în alara societăţii. Dar tu vrei să înfrunţi bi-nele. Conscăra-te în întregime i-cestui scop, mobilizează-ţi toate ca-pacităţile. Vezi ajuta oamenii cel mai mult acolo unde îi se poate dezvălui talentul. Slujeşte Ideii mele, lubeşte, ajută. Nu vreau să spun prin aceasta că trebuie să fii o oiaţă care răsămăra păcatele altora. Nu îngădui să se abuzeze de desinvol-tia ta. Dezvăluie oamenilor numai acea părţică din sufletul tău, pe care ei o pot înţelege, astfel vei ri-sipi comori care pentru unii nu în-seamnă nimic.

Ai încredere numai atât cât merita încrederea omului din faţa ta. Sa nu-i ofensezi niciodată, pe oam-eni, şi ai curajul să-ţi îndrepţi greşelile. Iar dacă trebuie să lo-veşti, vezi ca lovitura ta să a-tingă ţinta. Loviturilor răstăoase răspunde-le cu lovituri. Toate acees-te se referă la relaţiile personale. Oamenii, sint unorii răi, cruzi, proşti dar îi trebuie să suferă daune. Repeta cind a emne, sat-ţândări. Străduieşte-te să fie cît mi-putine fändări. Fii cinstită, sinceră, curajoasă! Ai tăria de a fi critică faţă de tine însăşi, cunoaşte-te, în numele binelui obştesc, dezvăluie locul celui mai capabil.

Dar pentru a te purta astfel tre-buie să-ţi cunoşti pe oameni. Învaţă să gîndeşti critic, dialectic şi cu o logică sîrînsă, învaţă să analizezi şi să sintetizezi. Reflecţi gînde-te-te! Observă oamenii, cunoaşte-i, aporţele de ei. Mai ales de oa-menii simpli. Am întîlnit printre oa-

menii adevăraţi iubire dar îm-pretărire, copii etc. nu-ţi permit în-lu-ne sa au ale mi de variante, în care nu anul singur este vinovat ci în-simplarea, viaţa sau ceva pe care tu nici nu-l bănuiai la tine.

20.II.1943

Joi m-au vizitat din nou ai mei. Într-o dimineaţă am durat ca 25 de minute. Am fost fericită. În timpul plim-bării am admirat minunatul cer al-bastru şi aceasta m-a bucurat. Le-am zîmbit şi le-am povestit despre viaţa pe care o duc... Numai cînd le-am pomenit de posibilitatea cea mai sigură, ei s-au intristat şi ochii li s-au umplut de lacrimi. Dar n-am vorbit mult despre asta...

Pe front lucrurile merg splendid după cele mi-am comunicat ei. De-bina seamă, nu sint o romantică şi nici nu vreau să fiu, pentru a prefera moartea vieţii. Vreau să tră-iesc, mai ales că viaţa se apropie-cu-mă...

23.II.1943

Aslăzi se împlineşte a nouăzeci şi noua zi dacă m-am născut. Este în-za o zi minunată! Sint veselă şi iubesc întreaga lume. Doresc cu pasiune să fiu undeva pe front şi să-i alin pe ai noştri...

24.III.1943

Salut de dimineaţă şi sărutări. Azi am împlinit 22 de ani.

ULTIMA SCRISOARE

24.III.1943

Am rugat să nu se dea puţinţă să adaug câteva cuvinte, care vor fi alăturate documentelor şi scrisorii oiale.

Ce-mi mai rămîne de spus, dragii mei? Ce să vă mai povestesc despre mine? Mă cunoaşteţi, doar am fost şi ramin faţa voastră, din sin-gele vostru. Vă rog să nu mergeţi la mormînt şi să surlezi gîndindu-vă la mine. Vă rog ca amintirea despre mine să nu vă întunecească bucuria vieţii, ci s-o susţină şi s-o întărească. Fiecare amintire fiecare gînd despre mine!

Termin... Mi s-a spus că vă pot transmite şi coştele mele. Sper că le vei primi, mămică! Cere-le şi spu-ne că mi s-a permis aceasta, bu-chiar ei singuri mi-au propus-o. Nu ştiu dacă veţi mai primi încă ceva. Nu vă temeţi, nu vă îngrozii!... Se spune că am nervi tari şi că sint cu-rajoasă. Aşa că nu vă temeţi pentru mine, nu fii disperată!

În tăcerea acestor luni am reflec-tat mult, mi-am amintit de multe. În aceste trei luni am trecut în min-te toate perioadele din viaţa mea. M-am supărat ca un copil (lertă-ţi-mă), am avut capricii şi m-am ju-cat. Am mers la şcoală şi am retras în-ari minute serioase şi vesele din-ani aceia. Am trecut din nou prin în-tregul proces de educaţie elementară, critică, scriitorie, cercetări din instituţiile de învăţămînt superior şi institutele ştiinţifice, lucrător ai editurilor etc.

Referatul principal, susţinut de academiştii Ladislav Stoll a pus în discuţie sarcinile care revin criticii literare, în etapa actuală a construcţiei socialiste. Scriitorii şi criticii se arată în referat în mod creator. În-aceste trei luni am trecut în min-te toate perioadele din viaţa mea. M-am supărat ca un copil (lertă-ţi-mă), am avut capricii şi m-am ju-cat. Am mers la şcoală şi am retras în-ari minute serioase şi vesele din-ani aceia. Am trecut din nou prin în-tregul proces de educaţie elementară, critică, scriitorie, cercetări din instituţiile de învăţămînt superior şi institutele ştiinţifice, lucrător ai editurilor etc.

Niciodată n-am minţit pe nimeni şi am iubit pe cei cărora le-am vor-bit de dragoste. Vă salut pe toţi, vă îmbrăţişez, vă string minile şi vă urez fericire... Vă amintii cum am dat exam-e-nul de absolvire? Vă aduceţi amînte-rea că niciodată n-am temut de nici un fel de încercări, de nici un fel de greutăţi în viaţă? Teama, frica, limi-ditatea dispăreau deodată în mo-mentul hotărîtor şi rămăneau fermi-tate, hotărîrea! Aşa şi astăzi, cre-de-mă! Doar am luptat şi mi-am în-abuăsit teama, neliniştea, dorul, su-ferinţa, visul... (şters de cenzură n. ed.)... ca amintire vă las o parte din această presăreză...

N-am primit încă felicitările voas-tre de ziua mea, dar ştiu cu cătă dragoste v-aţi amintit de mine, ce-mi-aţi dorit. Ştiu totul! Păstraţi amintirea despre mine în tot ce palpită de viaţă. Voi fi cu voi, vă voi păzi şi călăuzi. Mă voi bucura împreună cu voi, vă voi susţine... Vă iubesc şi vă păzesc cu cre-dinţă, cu o credinţă fermă. A voastră iubitoare fiică,

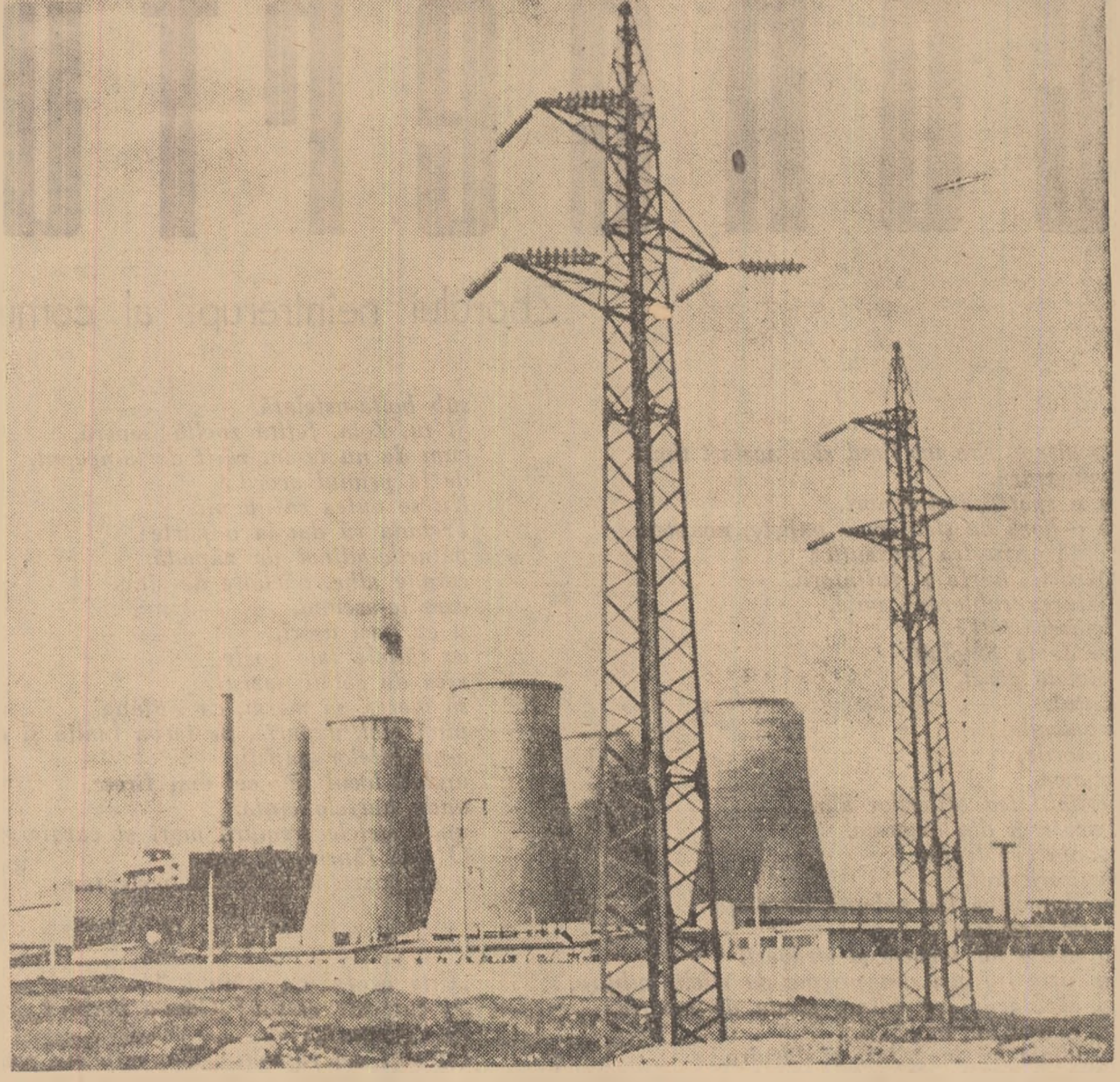
MARIA CUDERIKOVA

Salut tuturor. Iertăciune. Re-ca-noştiină. Iubire. Sint cu voi. Re-cu-noştiină şi dragostea mea sint pen-tru voi.

M. C.

Plec fără frică. Părul mi l-am tăiat şi l-am îm-pletit singură. Odată cu el vă trans-mit salutul şi îmbrăţişarea mea. Pă-rul va fi printre lucrurile mele, pe care le veţi cere.

În romîneşte de I. SOROCEANU

Termocentrala „Novaky 10” de la Zemiansky-Kostaly, regiunea Nitra (R. S. Cehoslovacia)

Raportul dintre critica şi realism

Conferinţa consacrată scriitorilor ce-revin criticii socialiste în literatură şi artă, care a avut loc recent la Praga sub auspiciile „Consiliului cul-turii socialiste”, a atras via interes în rîndul cititorilor şi literaturilor.

Probleme interesante prezintă am-pla intervenţie făcută de către scriitorul Peter Karvas, Cunoscut în ţara noas-tră ca dramaturg şi ca novelist. Kar-vas se distinge şi prin activitatea sa de critic literar şi publicist.

cel de pe şantierele marilor construcţii. Numai prin strînsa legătură ce tre-buie să existe între „critica artistică” şi „critica vieţii” — iar nu prin izolarea lor — critica literară va putea deveni un adevărat „catalizator cultural po-litic”. Începînd cu cronicile literare de mare întindere şi sfîrşind cu lap-i-darele cronici cinematografice şi spor-tive — critica trebuie să urmărească transformarea omului nou. Pentru a-l putea convinge pe scriitor de necesi-tatea acestei idei, criticul trebuie să fie el însuşi purtător ei.

Probleme ale criticii literare cehoslovace

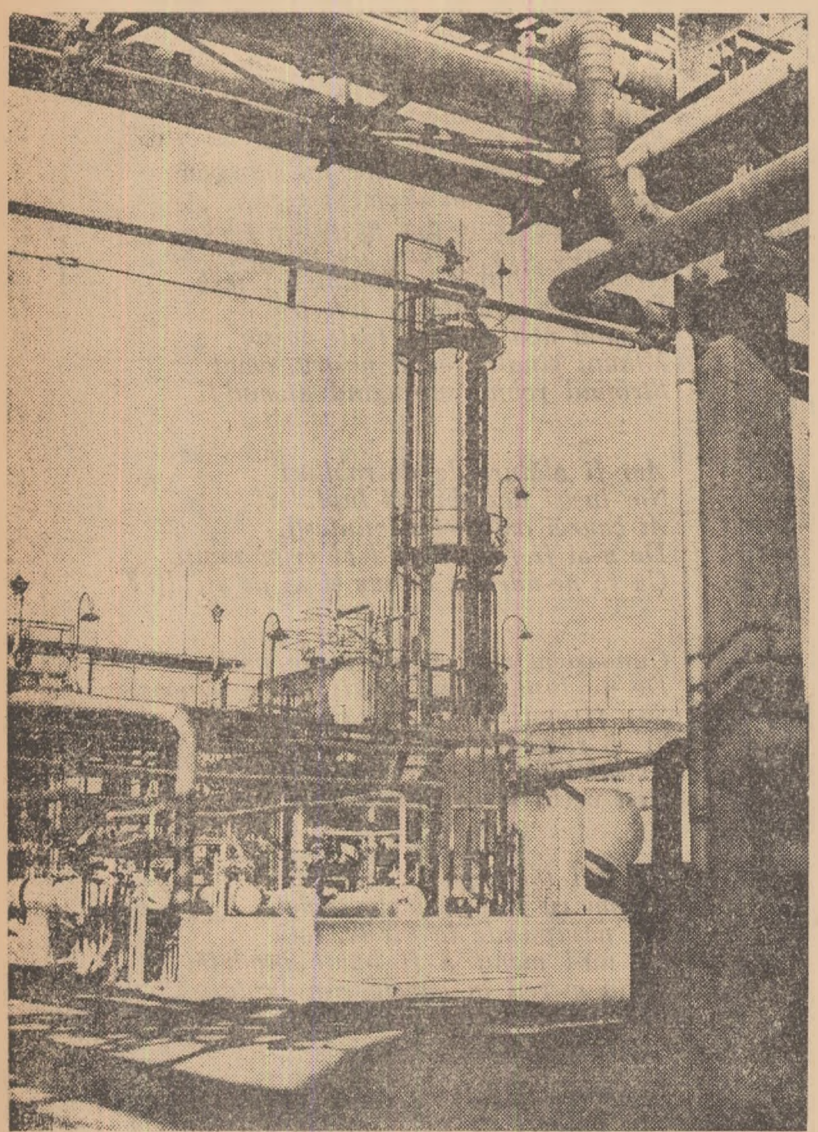
Referatul principal, susţinut de academiştii Ladislav Stoll a pus în discuţie sarcinile care revin criticii literare, în etapa actuală a construcţiei socialiste. Scriitorii şi criticii se arată în referat în mod creator. În-aceste trei luni am trecut în min-te toate perioadele din viaţa mea. M-am supărat ca un copil (lertă-ţi-mă), am avut capricii şi m-am ju-cat. Am mers la şcoală şi am retras în-ari minute serioase şi vesele din-ani aceia. Am trecut din nou prin în-tregul proces de educaţie elementară, critică, scriitorie, cercetări din instituţiile de învăţămînt superior şi institutele ştiinţifice, lucrător ai editurilor etc.

Reîlind ideea asupra rolului scri-torului în societate, Peter Karvas a extins-o şi asupra criticii literare. Asemeni scriitorului, criticul poate deveni rîndul său inginer al sufletel-or omeneşti, numai atunci cînd priveşte viaţa în mod creator. În etapa actuală „inginerul sufletelor o-meneşti” trebuie să ţină pasul cu in-gerul marilor construcţii socialiste. Ca atare, criticul literar va trebui să cunoască în egală măsură atât pe in-gerul şantierei literare cît şi pe

Aspectul următor menţionat de Kar-vas ca absolut necesar — cel al calităţii criticii. Ca şi în opera literară, critica literară trebuie să poarte amprenta individuală a autorului. Nu poţi sol-i-cita unui scriitor o mai bună formă artistică, dacă în ceea ce scrie, folo-şeşti tu însuşi idei sterpe, investimîn-te în fraze strălucitoare, şi adesea ple-tisitoare. E necesar ca existenta dia-lectică ce trebuie să recapituleze între activitatea socială şi creaţia artistică să-şi găsească cuvenitul ei cît şi în lucrările de critică literară. De aci, reiese — aşa cum a subliniat şi Kar-vas — o altă sarcină a criticii literare: aceea a urmăririi întregului proces artistic al evoluţiei scriitorilor. Dacă un critic scrie despre ultima operă a cuiva fără să cunoască pe cele precedente, nu va putea studia ma-turitatea autorului respectiv. Indica-tia este cu altă mai binevenită, cu cit în valorificarea creaţiei tinerilor scri-tori se uită acest lucru pornindu-se de la lucrarea cea mai bună, se ne-glijenţea operele interperse între aceas-ta şi cea la care criticul se referă în principal.

Discuţiile de la Praga în problema criticii artistice s-au referit şi la artele plastice, muzică, etc. Spaţiul nu ne îngăduie să ne referim detaliat la pro-blemele actuale ale literaturii.

Gh. CALIN

Rafinări pentru uleiuri minerale de la Ostrava (R.S. Cehoslovacia)

LITERATURNĀ GAZETA

„Literaturna Gazeta” din 28 IV a. e. publica sub semnătura lui Leonid Zorin prezentarea romanului satiric al lui Arkadii Vasilev „Luni, ziua care trece”. Cronica lui sovietic subliniază însemnătatea apariţiei unui nou roman satiric, după o lungă pauză de timp. „O asemenea carte veselă, spi-rituală, scărpatoare, care surprinde multe fapte autentice, bine primite, este azi în extrem de uilă şi necesară”.

alceva decât un pretext. În faţa noastră defilează o galerie co-lorată de personaje care trezesc în cititorul satiric al lui Arkadii Vasilev „Luni, ziua care trece”. Cronica lui sovietic subliniază însemnătatea apariţiei unui nou roman satiric, după o lungă pauză de timp. „O asemenea carte veselă, spi-rituală, scărpatoare, care surprinde multe fapte autentice, bine primite, este azi în extrem de uilă şi necesară”.

ARTS

Să denunţăm mitul „noului val”

În săptămînalul francez „Arts” scriitorul şi publicistul Jean Rena Huguenin la atitudine im-portivă „Noului val”, delimitîndu-l de mitul „noului val”.

Acastă imagine a dragostei moderne este exploatată fără în-cetare de 15 ani încoace de că-tre negustorii abili ai cinematografului, ai presei şi literaturii cărora puţin le pasă dacă pro-voacă scandal, din moment ce ei vor să facă un profit. De 15 ani încoace, reporterii lipsiţi de scrupule culegerea plăjele de pe Riviera, înclinînd vrea „la în-zie de noapte sau o partidă de „step-tease” ca o obîină favo-rabilă patronului care le repeta într-una plin de o demnitate burgheză: „Scrieţi cît mai fără perdea”.

De 15 ani încoace, de după bi-rotul în stil american, bătrîni graşi şi tînîri tînîri care niste semetiz din craterul fumu-lui de ţigară, obligă pe niste regizori slabi să îngere să dezgo-lească pupilele vedetelor. „Ah, pupilele astea ale vedete-lor! Săbii de teatru aurite ivite

care a şi fost denumită „noul val”. Sincer vorbind eu nu văd în-treţinut lui Vadim sau Chabrol, sau Fernand Llodry sau Jean-Pierre L e, sau Christiane Rochefort sau schimbat conveniile modei de modă, în mod creator. Săgan sau R it, este în genere, un bălat frumos, pe jumătate ratat, care-şi amăgeşte picteasa cu o amără tînărie, înfuleşti-şi aman-ta cea tînărie cu una bătrînă, aprinzînd pasiuni de care nu e conştient, provocînd r ni dureroase f r  să resim ia milă, r z-bundu- r prin toate mijloacele de dezgust de sine însuşi, de picteasa sa, ca un licean care torturează musie în ascuns.

Generaţia mai vîrstnică a luat aceste m rturi drept adev rate şi a conchis inerteletic şi bol-nav iar poliştii, sociologii, psi-hologii, doctorii din presă şi scriitorii mobilizaţi şi pl i ti spre a denun a mitul „noului val”. „Sexul e pricina!” Diag-nosticul banal al acestor carac-t ri de dezgust de sine însuşi, de veche generaţie care- i recunoaşte propria sa adolescen a, s-a n r at din nou. „Vorbii-vechi, înob i t brusc datorita c res-tesului, le frezventen a cu o as-i-duitate de parvenit. Tineretul este adev rat, care se lipseste bucuros de vestitori din reviste, are un m r  mai mult respect f r  de dragost’ dect se crede. Bine- meles c  acest tineret abia a-putut s rind la o via a de b t -prima, noile lui cerin e sint a-proape imperceptibile, el nu do-

MIROSLAV FLORIAN

Poemul aripilor

Nu cunoaşc restaurant de vară dar vin în fiecare zi aici: Luna amestecă băuturile pe care briza le distribuie pe o frunză de argint, şi nu ştiu care pianist electrizează cu muzica-totul, atit de mult că, dansînd, băieţii şi fetele îşi schimbă privirile.

În romîneşte de TAŞCU GHEORGHIU

Oameni în zori reprezintă un fragment din vol. II al romanului „Ieșirea din Apocalips”, aflat în lucru. Acțiunea se petrece în zilele care urmează insurecției de la 23 August 1944.

S lătea lungit pe burta, cu coatele-nipite-n țărnă și și strîngea într-una pleoapele arse de lumina crudă a zilei de august. Văzduhul se topea. Curgea peste el. Lumina era atât de puternică, de arzătoare, că-i zvonuiea timplice. Pădurea din fața sa părea că lumina și se leagăna.

Urmărea încordată ce se petrecea acolo și valurile jucăuse de lumină creșteau și scădeau, rostogolindu-se într-una deasupra cimpului și acoperind totul într-un acvil alburiu aprae.

Din spate artillaria își reglase tirul și bătea pe deasupra lor, peste cimp, risipind norișori de fum albăstrii și flacări scurte deasupra pădurii și-n stînga soselei, peste aerodrom. Pământul se cutremura. Aerul vibra fierbinte și-ntr-o explozie liniștește se umbla ca o apă, creștea și se strîngea în jurul tranșelor. Atunci își lăsa țigăra de patul armei, strîngea pumnii și se apleca în față, prin stăpâna înzăpezită, sfințita și foamea și dorința de-a se lăsa jos și de-a rămâne acolo, de-a isprăvi cu toate, și mai presus și neîncetat, amenințarea stepei și glasul acela de deasupra sa, poruncitor și aspru: „Hände hoch!”

Iși aminti cu o limpezime înspăimântătoare totul... cizmele... gura rotundă și neagră a revolverului și golul negru în care lunea odată cu cizmele și cu pistolul. Arma care-i juca înaintea ochilor, aproape, din ce în ce mai aproape... Tot trupul dădea de revoltă și ciuda și desperare... Lunea tot mai mult în gol și cizmele acelea veneau după el, se mișcau îngrozitor de încet, lăpune și greoaie... și mina se ridică necoștit și cu pistolul... înveștă de-aștepă lungi și osoase înțeleștate pe arma și gura rotundă și neagră jucându-i halucinant în fața ochilor...

Dar acum nu era vorba de asta. Mii de guri ugeșe și amenințătoare stăteau acolo, la pînă, înaintea sa... Arme și mîini înțeleștate pe arme, gata să tragă în el, într-ai lui, și el trebuia să observe fiece mișcare venită dintr-acolo, să prindă semnalul atacului și să se arunce pe el.

„Acum erau în drum spre lagăr... se-norceau de la lucru și își bălăneau mințile și picioarele sfințite de puteri, chinuții de sete, după o zi de munca prin arși... tresărea cînd se lovea de ceva și-i îndrepta capul, apoi recădea din nou în jos și și țirșia picioarele...”

„...Simți apoi apa... îl văzu pe cei de dinainte cum pur rîndurile și se reped spre marginea drumului și pe paznici croindu-și loc și izbind în ei cu armele... Incepu să treacă de slăbiciune și răcoarea apei. Apoi număidecî o vîz, Curgea cum la un metru de el peste capetele, mințile și gurile întinse dedesubt și stropi mari sareau și-proșeau aerul împrejur făcîndu-l să și simți gîtlețul lărgindu-se și-ntr-unul trup sfințindu-se-parcă de sete.

Din urma, peste el venira alții și-nceară să-l dea la o parte. Se aplecă atunci de cel din fața algeră. „Mîini și picioare înainte... mîini și picioare îndarutal lui... și necelcitat, cit se zbatu sa răzebească spre rotund dînd din coate și umeri și-agitîndu-și mințile prin aer, împietrice prinre celelalte mîini, suvita de apă se clătina halucinant înaintea lui și stropii umezi și reci li alinșă fața. Apoi cînd ajunse... își întinse gîtl și-avu senzația că-ntr-unul lui trup, în clipa aceea, nu mai e decît un gîl lung, enorm, uscat de arși, înecat de sete și lacomie, pe care l-ar fi dorit băgat pînă-n fundul pămîntului după suvita de apă... Pleșciți cu buzele în gol, simți alingerea rece pe limpa și-i dădu seama, cu groază, că-l lasă puterile. Lunea printre picioarele celorlalți și căzu cu palmele întinse. Veni o sentință și-l imbrincî de-acolo, cu o lovitură de picior în coastă. Crezu c-o să moară sau că-l va omorî el pe acela... că se va ridica în picioare și-l va prinde de gît și-l va strînge pînă ce-l va simți ca o cîrpă în mințile lui... dar o nouă lovitură de călcîi îl făcu să se prăbească îndarut, cu ceafa-n noro și sa rămina acolo pînă și veni din nou în fire, într-un sub cizma neagră și grea a neamțului.

Cum să nu-i urăști? Tot cîmpul și cerul întreg fierbeau în ura aceea.

și-și simți ceafa udă. Mirosul de pucioasă și de cîmp ars. Inima bîdînd tare. Incepe. Să-i batem și ne vom întîlni. Asta era important.

Se mișcă din înțeleșta lui, se lăsa pe vine, cu spatele rezemat de peretele tranșeiului și și cercetă arma

Apoi porni împreună cu ceilalți. Era ameliș. Se clătina. Ii tremurau genunchii dar se lina bine, strînse arma sub braț, pipăi grenadele la sold și sălta înainte. Încă o dată... și înch o dată. Strînse arma sub braț, nu trăgea, nu vedea nimic înainte... pădurea se legăna și fumea, parcă se topea și se destrăma... Din spate băteau tunurile... S-audeau explozii scurte, înăbușite, dar din fața nimic, liniște... iarba arșă, cenușie... cerul alb... și deodată nici cer, nici iarba. „Totul sări în sus și se prăbuși peste el și el căzu la pămînt. Înfișpe lăsa apă-țărnă și și deschise și se uită împrejur... Singur. Focul din fața, gloanțele, exploziile și el sin seră. Ceilalți... Unde erau ceilalți? Ce se făcuseră ceilalți? Unde dispăru seră? Cîțiva zăceau înșiraiți în iarba, lingă el; morți sau răniți. Unul, aproape, gemea și se ținea cu miniele de burta. Altul țipa ceva și și acri vîrîi brațul în sus, parcă ar fi vrut să-l chema la el, să-l roage ceva. Văzu totul: fața omului, brațul lui cu brasară tricolor, ridicat în aer,

zînd mereu în jos, năruindu-se... și-ntr-o dată, tot mai des, mai puternic, exploziile albe, crude, cu izbucniri violente... țevile armelor și gloanțelii stîsînd, izbînd pămîntul și lumecînd prin iarba, înprășind-se și pipăind văzduhul cu degetele ucigăse și orbe.

O mitraliera bicuier unu undeva pe aproape, în dreapta lor, Piuu-uit! Piuu-uit! făcu rafața zvîrlită în sus. Mitraliera Lewis — gîndi. O cunoaștea după răpăitul regulat: ra-ta-ta-ta-ta, trrr-aa-ta-tac! Ca o hormașină gîndind o placă de fier. Placa era văzduhul închis al zilei și mitraliera îl sfredlea mereu, înceata pentru cădea clipa, apoi începea iar, încapătînată și vie, sus-înundu-le înaintare.

Acum erau aproape. Dacă n-ar fi fost exploziile, ar fi simțit în obraji răcoarea pădurii. Dar nu simțea decît cald... degetele orbe ale gloanțelilor pipăind văzduhul, trunchiurile negre lîmbe de flăcări, clătîndu-se și dîndu-se peste cap și învînd iarăș la loc. Ssset, tac, bum! și inima bîdînd în aceeași cadență: sssset, tac, bum! și-ntr-o clipă și pămînt, mitraliera... el singuri și mitraliera... răpăitul mitralierei și senzația tot mai ascuțita, mai dulce, de siguranță, biruință și îndrăzneală: Ra-ta-ta-ta-ta, trrr-aa-ta-tac.

Corzi nevăzute, tot mai puternice, tot mai puternice, se-nîndeau și se legau, se legau de el și de lucrul

acela minunat, de arma aceea și-greă și puternică, manevrată de minți inteligente, care știau de el, de tot zbutucirea prin care trecuse și așteptarea care trebuia să-ncezeze odată. Să-ncezeze! Să-ncezeze!

Algera în salturi, gîfînd și strîngea arma în mîini cu putere. El vedea aproape. Erau chiar în fața lui, printre copaci... „Mai repede! Repede, Ioana! Repede!”

Acum! Mărește tirul! Cit poți mai lung! Și calculat. Nu te neliniști! Nu-ți fie teamă! Ucid-e-ii! Strîpșe-te-ii! Și striga în gînd și el însuși își strîngea arma cu putere la piept și-n salturile scurte pe care le făcea, ochia și trăgea. Vorbea cu Ioana, dar într-un fel era o convorbire cu sine însuși. Se stăpînea pe el, își stăpînea și dirija ura și nerăbdarea și selea aceea atita vreme stăvilită.

Ajunseseră la pădure, pătrunseseră adînc în pădure și se avîntaseră pe urmele dușmanului cînd auzira huruțului avioanelor. Veneau dinspre munți, sau dinspre Dunăre, peste Bărgan. Nu erau nemțești. Le cunoștea mult prea multe care să fi fost nemțești. Cele nemțești bombardaseră Capitala în dimineața de 24 august și se-natoseră la bază, la Băneasa și reveniseră lărași încercate cu bombe; arunca-se jucăriile alea mici și strălucitoare ca niște salbe de argint deasupra Griviței, în jurul gării și-a palatului regal, distrugînd în apropiere Teatrul Național, apoi dispărușă, fugișă. Aeroportul fusese pisat de artileria noastră și ocupat de găzile patriotice și armată.

Acum huruțului ajunsesă deasupra lor. Era atât de aproape și de puternic, că părea că se ridică de pe burta lui, din pămînt. Se ridică din pămînt și se rostogolea peste el, peste pădure, acoperînd totul,

copaci și iarba, mințile și picioarele și urechile care stăteau să plenească sub presiunea aceea absurdă... Ca cibouri de sticlă îndesate sub pleoape. Ca un sfredel urias trecut prin urechi, prin sîra spinării, și care le lîntușea de pămînt. De pămînt, de pămînt... o clipă, un timp înfînt... și oasele și carnea și tot singele tău scurgîndu-se și intrînd în pămînt... apoi suieratul prelung prin aer... și ceva care vine și vîrșie despîcînd aerul și geomatul pămîntului cînd acel ceva înfiorător cade și-l smulge din măruntaie... Atunci nu mai simți nimic decît mîna brutală care-ți întorcea stomacul pe dos și ameteala... Negru, negru. Apoi roșu și negru în fața ochilor. Roșu și negru și ceva alb, calcinat, un alb de sticlă topită care curge pe tine, te bagă-n pămînt și te frige la rădăcina pămîntului... O clipă... nu s-a scurs încă prima clipă... N-a trecut nici o clipă... dar mai e vreo clipă? timpul s-a sfîrșit... copaci nu s-au așezat încă pe pămîntul nu și-a revenit cînd aerul suieră din nou... acelea grea și nevăzute vine, vine... Ah, blestemate de avioane! Blestemate! Blestemate! Asta ne mai lipsea!

De-o mie de ori blestemate!

Dar ce era curios și minunat tot-odată, auză mitraliera. Era ceva în el, o parte din el care stătea în pînă. Se agața de zgomotul acela ca un fierăștriu subțire, gata să se rupă, retezat de exploziile asurzătoare dimprejur. Se agața de el. Trăis prin el. Prin el putea respira, își putea potoli inima și pămîntul. El sorbea din aer cu tot auzul, cu trupul, cu miniele șgîrite pe armă... îndrepta arma și trăgea... Ochea cu grijă, atent și trăgea în fasciții care apăreau și dispăreau în norii groși de fum... Nu mai era timp de pierdut. Dacă aveau să-moară împreună, pisați de aviația americană, apoi trebuiau să trîmîta în iad pe cit mai mulți dintre ei. „Ah, blestematii! Ucegișii! De ce-au venit peste noi! Ce-ai căutat? Ne-au despartit. Otrava și ciurma omenirii! Dă-n ei! Strîpșe-te-ii!”

Ochea și trăgea. Ochea și trăgea. Iși simțea arma... miniele lipite de arma, înțeleștate... Gol, pustiu, fum și moarte în față... fum și moarte și huruțului morții densușă.

Apoi deodată liniște. Nu mai era nimic. Avioanele căzînd din cer și bombele izbîndu-se-n pămînt, snul-gînd pămîntul și zvîrlindu-l în sus, dar nimic, altceva nimic. Liniște. Mitraliera tăcuse. O detonatură puternică în apropiere îl zvîrli îndărăt. Suflul cald, înecacios, îl izbi în față și peste minți, la zece pași înaintea lui văzu un corp sărînd în aer.

— Ioana! Ioana! — strigă. Strigătul auzit în gît, inepenit în gît și trupul gol, pustiu, ca paralizat. Încă o dată din nou vîzului scurt prin aer, bufnitura surdă și schiejele căzînd deasupra... Dar nu-l mai privea nimic... Era gol, înfrîtat, cu fața în pămînt și miniele apășate

pe coafă... Apoi numaidecî se răsuclă pe-o parte, se ridică în cot și sări-n picioare. Era fără armă, dar nu-i păsa. Golul din el se umpluse. Ii cuprinsă o furie rece și ura. Dă-nou cura.

Se întoarse și-ncepu să alerge. Se apleca din obișnuință înainte și algera vînturîndu-și miniele. Miniele goale și ușoare. Citeodată și le ridică și-și apăsa capul cu ele, apoi și le zvîrlia iar în jos și algera zvîcînd în salturi. Curînd leși din pădure, dar nu se opri, alergă înainte, ceva mai atent și mai precaut, clătînd cercetător împrejur, clătînd mereu urechile și scuturînd tot mai des capul să se limpezescă.

O veda departe-n cîmpie, rîniță, poate întînsă în iarba uscată, verde, de-un verde cenușiu, obosit și mitraliera alături, cu banda pe jumătate golită... Stătea culcată, nu mai auzea avioanele.

Tinea capu-n pămînt, sudoarea îi acoperea fruntea și Țimpele... și pămîntul ei... Cum era pămîntul ei! Nu mai stătea în pămînt... Nu se putea! Nu-i adevărat! Spune că nu-i adevărat! strigă și auz venia strigătul și se împletășe în aer.

ra de necrezut dar îi găsi. Il duse instinctul lui de soldat din pînă. Se opri în dreptul adăpostului (era un mic teren ridicat în față, o movilă uscată de țărîni și iarba) mitraliera sprijinită cu țeva înăcă fierbinte deasupra și care avea să rămîna așa multă vreme, pînă țtrziu, la apus, cînd avea să cadă răcoarea pustie a nopții) tuburile goale de cartușe împărășite împrejur și ei toți morții alături. Nici o femeie. Unul singur avea mîini mici, albe, cu degete subțiri ca de fată și murise cu ele peste țărîni, parcă și-ar fi apărut ochii de soare, dar el tocmai la acela privi cel mai puțin, apoi întoarse capul și-l privi și pe acela. Crezuse c-o să-nebunească, dar nu se-nțimplă nimic. Sau se-nțimplă ceva, dar ceva care-l schimbă și-l smulse din izolare, zbaterea și ura lui disperată.

Era plin și acum de ură dar într-afel, o ură lucidă și conștientă. Știa de ce-l urăște și ce avea de făcut. Se aplecă, luă mitraliera în brațe și o țirî după el peste cîmpie.

Linșit și puternic. Se uită în sus și văzu avioanele plecînd. Unul se mai lăsa o dată în jos și lepdă ceva alb, un șir strălucitor. Nu se mai uită într-acolo, gîfîia și trăgea mitraliera după el. Măsură din ochi distanța pînă la pădure, căută un loc potrivit pentru ce avea să facă și cînd îl găsi, instală mitraliera acolo și el se lungi alături lingă ea și începu să tragă.

Era acum una cu mitraliera, cu Ioana, cu moartea și lupta ei și viața și lupta tuturor omenilor care iubeau viața mai presus de orice și lumea nemărginită și frumoasă pe trupa care merită să lupți și să mori.

Partidul și primăvara

Se-ntrece primăvara cu noi în frumusețe :
Ea suie crengi cu muguri ; noi — ramuri de neon.
Ea — toporăș ; noi — schele sclîpînd de tinerete.
Ea — codri ; noi — orașe de-afel și de beton!

Din sud ea ne aduce noi stocuri cîntătoare ;
Noi ridicăm antene pe blocurile noi.
Destupă din înalțuri exploziile solare,
Noi revărsăm în șarje incandescent suvoi!

Răpune ale iernii vîntoase-ntrîncate,
Supunem ierbia trecutului apus,
Albine risipește pe obcine zmălfate
Și noi arîndem becuri pe Bistrița în sus!

În sevă din străfunduri ea urcă bucuria,
Înprospătînd al ierbiu catifelat chilim,
Și-n noi partidul crește nemuritor țărî
Increderei în era pe care-o construim!

Ea ciocîrlii înalță cu aripe deschise,
Tîndu-le în zarea de armonii contur,
Trezește-n noi partidul cîntătoare vise.
Pe căile astrale spre marea de azur!

Ea frunzelor dă foșnet iscînd o simfonie,
Tulburătoare-i orgă prin rîmurișit dens,
Lingă ciment partidul coloane de poezie
Spre oșenicie saltă dînd cîntecului sens!

Iar cînd pe șesuri macii și florile puderii
Petale-mpurpurate spre oameni larg deschid,
Imi pare roșul cîmp că-i doar al primăverii.
Nemărginit în slavă, carnet viu de partid!

Nicolae TAUTU

Glorie comunistului

E un oșten din ceia anonim
Ce au luptat la partizani.
Un ins viteaz din marile mulțimi ;
Sluji partidul și căzu prin ai.
De-atunci pe culmile din Valea Cernii
Copii-n vîșmint imaculat,
Floare de colț i-aduc în miezul iernii,
În primăvară liliac au presărat
Pe movișta ce este mormînt ;
Cîstînd în el pe Pintilie,
Pe Donca Simo, Sirbu Filimon,
Care-au pierit, luptînd sub steagul sfințit
I-aduc, drumetii, flori de iasonie.

Iar singele cel supt în glie,
În catacomba a pietroasă,
Dă glas, se-aude al său zvon,
E cînd doimire, cînd vîntoasă.
Neveste-n rochii de batist,
Flăcăi, veniți ș i-ave plagă
Din crezul lui de comunist,
Împărășite ideea dragă
A marelui partid, căreia bradul
Acesta de voinic, îi fu un sol,
Purtînd și-n moarte crezului, stîndard!
Soimi în înalt dau locului ocol,
Iar vîntul domolește al său stol,
Să-i fie somnul un tîhnit meleaș.
Și doarme-n glie, anonim,
Acela care pentru mîndrul steag,
Izbînda marilor mulțimi,
Frumoasă noastră dimineață,
Înșî dăruii al pieșii cîld șirag,
Și este-n tină tot alț de viu can viață.

Camil BALTAZAR

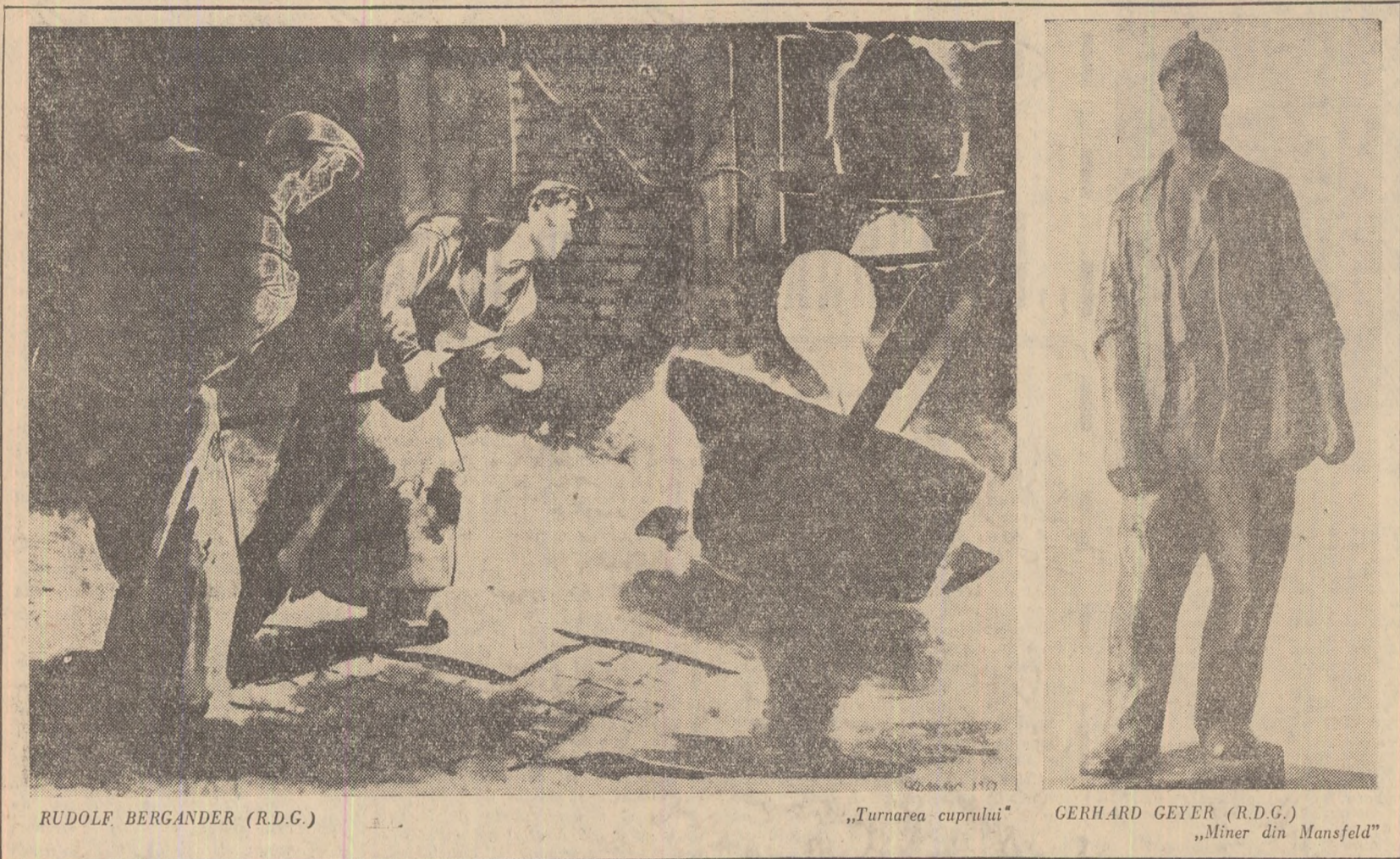

RUDOLF BERGANDER (R.D.G.) „Turnarea cuprului” GERHARD GEYER (R.D.G.) „Miner din Mansfeld”

SADOVEANU LAUREAT

Uoi cei șapte laureați ai Premiului Internațional Lenin sunt exponenți înaltați ai popoarelor lor, reprezentând calitățile, forța morală, năzuințele nobile, vitale, vigoroasă constructivă, dorința lor năfrântă de pace.

Cuba, Guineea, India, Republica Populară Română, Libanul, Polonia, Australia au primit, prin acești reprezentanți de frunte, o mare cinstită. Această mare cinstită se răsfrânge asupra popoarelor acestor țări, și a-nume asupra acelor mari mase populare care tind de mult către lumina ce o filifia larkă flămară a păcii, care auz de mult înfrământat alb al stolurilor de pășiri, vestitoare de albu, dar caldă și fertilă liniște în omenire, care luptă necurmat pentru atingerea acestui ideal.

Mihail Sadoveanu, marele nostru scriitor, laureat al Premiului Internațional Lenin, „Pentru întărirea păcii între popoare”, este autorul unei opere străbătută de această năzuință majoră a omenirii, de năzuința oamenilor simpli ai poporului nostru. Există puține pagini care să nu zugrăvească oameni, caractere, năzuințe către pace în opera sadoveană. În fund, rele mai umile fiind zugrăvite în nusele și romanele lui Mihail Sadoveanu, nu sînt ființe care se chinuiau într-o viață de neîmplinit echilibru? Eroii care populează această întinsă frescă a poporului, zugrăviți cu pensula și culori de

Mihail Sadoveanu

oare maestru, finteau către pacea umană, care însă nu putea fi realizată în trecuta societate. Pacea era înălțată de egoismul unor categorii sociale, al profiturilor vechi, al împalitorilor mulțimilor simple și trude.

Mihail Sadoveanu a luptat de-a lungul anilor, prin toate puterile conștiinței și verbului său, pentru a afirma dreptul la pace al celor mulți și umili și chinuți. Tărâni săi, muncitorii și intelectuali zugrăviți de el, aspiră la dreptatea câștigată azi prin forțele unite ale maselor conduse de partidul nostru. Chimăria de voință, de ostăși din străvechile vremi ale istoriei, eroați în cărțile sale, sint ale unor oameni care au luptat apărînd pămîntul și drepturile poporului, care au dus războaie drepte de apărare.

Iată de ce azi, cînd premiul Lenin a fost atribuit marelui nostru Sadoveanu, întregul popor stă sub lumina acestei mari cinstiti, lumină venită din flacăra geniului celui ce a gândit marile valori și drepturi ale umanității, lumina geniului lui Lenin.

Această cinstită se răsfrînge împlicii și asupra eroilor sadoveaneni. Pe pieturile ideale ale lui Alexandru Falboga, din „Bordienii”, sau Nicora Poicoacă, sau Mitrea Coor, în sau ale tuturor celor ce au luptat împotriva împărțirii, pentru o viață mai bună și mai dreaptă, nu strălucesc astăzi lingă locul inimii imaginea marii distincții ce stă pe inima creatorului lor?

LA OS

Un punct de încordare, în situația internațională actuală este pe cale de a fi lichidat. Sau, cel puțin, s-au creat premisele înlăturării lui. Este vorba despre situația de pășire a conferinței ce se deschide miercuri la Geneva.

Apelul celor doi co-președinți al conferinței de la Geneva cu privire la reglementarea problemei Indochinei, pentru încetarea focului și convocarea întrunirii reprezentanților a 14 state interesate, a fost primul favorabil al părții beligerente în Laos etc. și de opinia publică. În acest moment al negocierii pentru încetarea focului între delegații guvernului legal, și forțelor Patet Lao și al grupului de la Savannakhet, în reprezentanții Comisiei Internaționale de supraveghere și control în Laos au intrat în acțiune.

S-ar părea că există toate șansele pentru stingera rebeliunii alimentate de imperialismul american pentru formarea unui guvern reprezentativ în state să asigure neutralitatea Laosului și să pedilească au fost invase. Reprezentanții guvernului legal și al Patet Lao depun toate eforturile pentru îndeplinirea obiectivelor cuprinse în apelul celor doi co-președinți. În schimb, rețelii din grupul Fumi Nosavan - Boum Oum ca și forțele imperialiste din spațiile lor recurg la abstracții și unversuri pentru sporirea încordării în Asia de sud-est.

În primul rînd rebelii încalcă acordul de încetare a focului în la doilea rînd, pentru a tergiversa începerea tratativelor în privința reglementării politice și militare a situației create în Laos, violențelor lor se prezintă în localitățile fixate de comun acord cu guvernul legal, făcînd mereu alte propuneri de localități.

Guvernul american care s-a declarat de acord cu principiile apelului celor doi co-președinți al Conferinței de la Geneva recurge la manevre în scopul de a sabota întîlnirea de la Geneva dacă se poate chiar înainte de începerea ei. Alimentarea cu armament american a rebelilor și trimiteria unui contingent de consilieri militari în Laos, intensificarea ajutorului militar dat guvernului corupt al lui Ngo Dinh Diem din Vietnamul de Sud (acestași Diem a cărui sprijinire de către Eisenhower a fost violent criticată de actualul președinte al S.U.A., atunci candidat) sînt semne ce Departamentul de stat și Casa Albă nu se împacă cu ideea unui Laos neutru.

De altfel, lucrul acesta a și fost declarat mai voalat de către unii senatori americani și foarte direct de către primul ministru al Tailandei, Sarit Thanarat, al cărui rol în declanșarea rebeliunii lui Fumi Nosavan este bine cunoscut. Senatorii Bridgess și Morse cer o intervenție americană mascată, folosindu-se drept uncași Vietnamul de Sud sau Tailanda. Motivul pentru care continuarea intervenției, față sau în epatele unui paravan este cerut de oameni de răspundere din S.U.A., este aceea că americanii se tem că un guvern condus de Suvanna Fumma și care va proclama neutralitatea Laosului va favoriza întărirea forțelor democratice și se va împotrivi infiltrării imperialiste în această regiune. Asociindu-se celor doi senatori, un al treilea, Mainsfield e de părere că „Laosul nu trebuie abandonat”, deși situația militară nu este încurajatoare pentru americani deoarece forțele patriotice controlează două treimi din teritoriul laotian.

Primerul ministru al Tailandei într-o declarație rezibilă, făcută recent, se opunea formării unui guvern de coaliție care să conducă un Laos neutru spunînd că dacă este vorba despre formarea unui guvern de coaliție, va trebui să știm mai întâi... cine va fi incluz în acest guvern. „Dacă vor fi incluz

Festivalul de la Cannes

— PRIMA SĂPTĂMINĂ —

Cu solemnitatea conformă ritualului stabilit, Festivalul de la Cannes, al XIV-lea, s-a deschis miercuri în prezența a numeroși regișori, producători, actori, ziaristi și personalități internaționale, interese sate sau consacrate de cea de a șaptea artă.

Capitală mondială a cinematografiei pentru cîteva zile, Cannes și-a oferit ospitalitatea reprezentanților celor 30 de țări participante care prezintă cele mai bune filme ale lor. Printre aceste națiuni din Asia, Africa, Europa și America se găsește Franța, Uniunea Sovietică, Anglia, Italia, Statele Unite, Japonia, Polonia și România. Republica Populară Română prezintă anul acesta interesantul film biografic „Darclee”, avînd

EUGEN POPA „Taran chinez”

POEZII lumii

AGOSTINO NETU (Angola)

Văpăi și ritm
Zăngănit de arme pe cărări,
fișat de prigoii ca un geamăt;
jungla umedă ridică-n zări
armonia singelui în freamăt...

Văpăi — văpăi pe mărcinișuri uitate;
oăpăi peste subrede-acoperișuri,
străjuind un vis ce va duce departe
mulțimi de oameni,
stoluri de oameni,
valuri de oameni.

Pribegesc năcuifi pe drumuri înglodate,
rătăcesc istovii, întunecînd zările toate.
Fără popas sub cerul încins
merg oameni, merg călăuziți de un vis...

Flăcări, lupte, tam-tamuri și ritm.
Ritm lumii, ritm de bici,
ritm calculelor, ritm luptelor,
ritmul picioarelor descărnate,
ritmuri înaripate — și singe, și singe...
singe ce curge fișind de sub unghii;
și totul e ritm și ritmuri sint toate.

O! ritmuri sint și fișetele Africei sfișiate.
În romînește de GEORGE DEMETRU PAN

CONTRAPUNCI

U. R. S. S.

Culegerea de poezii „Invitație la călătorie”, editată în preajma aniversării a 60 de ani de la nașterea poetului Alexandr Prokofiev, apare ca o încununare a muncii și gândirii lui din ultimii ani. Intitulată de autor „Invitație la călătorie”, cartea reprezintă împlinirea unei promisiuni date cititorilor, și conduce pe drumurile Rusiei și ale altor țări. Autorul este un liric prin esență, poezia lui căpătînd o deosebită putere prin repetări melodice și asociatii poetice surprinzătoare. Noua culegere de poezii ale lui Prokofiev demonstrează o măiestrie matură și plină de conștință, fiind o mare realizare a creației poetului.

R. D. Germană

Printre numeroasele cărți apărute în ultimul timp în R.D.G. încadrat în transformările socialiste a satului, presa democratică germană atrage atenția asupra noului roman al scriitoarei Irma Harder, nu de mult încă arătat la moșteri. Acest roman intitulat „Nori deasupra lui Wiesenweg” este de fapt continuarea primei cărți a scriitoarei. În casa la Wiesenweg” publicată în 1956.

Subiectul noului cărți este axat pe lupta dusă de o familie de țărani, reințori din prizonierat, pentru crearea unei gospodării colective, împotriva îndărănticiei unor săteni și a intruzilor chibaburiști. Dramatismul lucrării este cu atât mai puternic cu cît lupta se duce chiar în sinul unei familii, între mamă și fiu.

După cum arată ziarul „Neues Deutschland” eroii romanului Irma Harder sint oameni vii ai satului german contemporan, cu toate călățiile și defectele lor, dar care pornesc cu siguranță pe calea construcției noului vieti.

Franța

La concursul de artișt. de cinema, dotat cu premiul Toulouse-Lautrec, s-au prezentat numeroși graficieni, din diferite țări. Premiul I a fost decernat desenatorilor Sadi Bass (S.U.A.) și Jan Lenica (Polonia).

Mențiuni au fost acordate graficienilor Teissig (Cehoslovacia), Maté (Ungaria), Zamcznik (Polonia) și Feraczi (Franța).

R. P. Ungară

Cu două săptămîni înainte de a împlini 88 de ani, a murit la începutul lunii februarie decanul picturii ungare, Csók István (1865-1963), de două ori laureat al Premiului Kossuth. Csók a făcut parte dintre urmașii picturii clasice ungare, cunoscut în mod deosebit pentru peisajele sale redînd specificul naturii ungare, pentru bogăția coloristică a paletelor sale.

La vîrstă de 88 de ani a creat compoziția „Război și pace”, un triptic de mari proporții. Această lucrare îndreptată împotriva războiului este considerată cîmpania creatiei sale. Cele două părți laterale ale lucrării prezintă ortorii războiului. Una reprezintă o mamă cu copilul ei mort printre dărîmăturile casei, iar cealaltă stîrui nestîrșite de morminte ostășesti sub arbele unui ulu cu privirea nelămuritoare. În mijlocul lucrării, pacea este ilustrată în mod monumental printr-o scenă de odihnă a unui grup de muncitori încadrati într-un peisaj specific ungare.

Australia

În cadrul „Săptămînii scriitorilor” care a avut loc cu ocazia festivalului artelor din Australia de sud, cele mai discutate probleme au fost: „Scriitorul și arta pentru mase”, „Critica și editarea literaturii australiene”, „Situația scriitorilor din Australia”. Ultima temă a stîrnit un deosebit interes printre participanții la discutii. După cum a rătat scriitoarea H. Wilson în paginile revistei „Westwery” multul au fost scriitorii care au arătat în cadrul discuțiilor, situația materială grea a literaturii — „mai rău decît cea de cîine”. Numai puțin sînt acei scriitori care pot trăi din literatură. Marea majoritate sint nevoiți a se putea asigura cîte o slujbă pentru a-și putea asigura existența. Dar nici patronii particulari și nici statul nu angajează astfel de oameni. „Cel ce știe să scrie o carte, poate scrie și o peticie. Este deci un om de afaceri în legătură cu această problemă.”

Italia

„Unită” reproduce în numerele din 19, 20 și 21 februarie a.c. mai multe poeme ale unor cititori, ceașeni simpli, care slăvesc memoria lui Patrice Lumumba și exprimă mînia de rău a poporului față de mișeleșcul assassinat.

Studii lui Galvano della Voipe „Critica del Gusto” (Milano, Feltrinelli) e caracterizat de Mario Spinnelli în „Unită” drept „o contribuție nouă și consistentă la o estetică marxistă.”

Teatrul universității din Veneția

Teatrul universității din Veneția „Va Foscarini” a pus la scenă pentru prima oară în Italia renumita piesă a lui Malakovski „Plonștia”. Spectacolul a fost primit cu deosebită căldură de public și critică.

Prezențe rominești peste hotare

De curînd, posturile de televiziune din Cehoslovacia au transmis comedia lui Aurel Baranga „Siciliana”, avînd ca interpret principal pe Ștefan Kvietec (Bebé) și Eva Polakova (Pifi).

După cum s-a mai anunțat, recent a apărut în Italia volumul „Teatrul romineșt” editat de editura venețiană „Il Gazzettino” a scris într-un număr recent al său: „Printre numeroasele cărți apărute în vitrine în ultimele luni, trebuie semnalat volumul „Teatrul romineșt” (în editura Parenti), apărut sub înțirirea lui Giuseppe Petronio, cu traduceri de același, de Miriano Barfi și de Giovanna Bonchio, precum și cu însemnări despre regie de Carlo di Stefano Carrea, care cuprinde peste 700 de pagini, are numeroase ilustrații.

Teatrul romineșt este mult mai tînăr „teatrul romineșt”. Primul său campion este I. L. Caragiale (1852-1912), cunoscut în străinătate.

Restaurator, ziarist, povestitor, Caragiale (nume purtat actualmente de Teatrul Național român din București) a fost, mai presus de orice, un autor de comedii, cu un talent deosebit în domeniul satiric. Ironia sa lovea în burghezia coruptă și cinică a timpului. Capodopera sa („O scrisoare pierdută” — 1884) reprezintă și în Italia destul de recent e inclusă în volumul editat de Parenti alături de „O noapte furtunoasă” scrisă înaintea „Scrisorii pierdute”.

„Din cei cinci autori de comedii, care și-au răsit un loc în volumul de „Teatrul romineșt”, Mirodan este cel care aduce în scenă o Romnie radical transformată.

Autorul cu o tematică mai actuală și căruia nu li lipsește elementele lirice în cadrul unei inspiratii esențialmente realiste și satirice este Sebastian, ziarist, romancier, persecutat din punct de vedere politic sub reglul lui Antonescu, autor a patru comedii, care se bucură de multă preferință din partea publicului romineșt.

Teatrul de Comedie înființat de curînd la București a stîrnit un deosebit interes în Cehoslovacia. Numărul 6 din luna februarie al revistei „Kulturny Zivot” semnalează pe lângă rolul noului teatru și succesul dobindit de piesa lui Al. Mirodan — „Celebrul 702”.

Același număr din „Kulturny Zivot” remarcă talentul violonistei noastre Gabi Grubea care a cîntat în ultimul timp la Bratislava.

La Atena a apărut recent o antologie a poeziei rominești contemporane în traducerea cunoscutului poet grec Iannis Ritsos, cu un studiu introductiv al traducătorului.

Directori: Acad. ZAHARIA STANCU. Colegiul redacțional: Acad. MIHAIL BANIUC, MARCELA BRESLAȘU, EUSEBIU CAMILAR, membru corespondent al Academiei R.P.R., PAUL GEORGESCU (redactor șef), EUGEN JELELEANU, membru corespondent al Academiei R.P.R., ION MIHAILEANU, V. MINDRA (redactor șef adjutat), MIHAIL PETROVEANU (redactor șef adjuncți), CICERONE BRESLAȘU, ION VITNER.